

AGRICULTURA



En un bell indret de l'alta vall, es conserva aquesta típica Sala senyorial de planta quadrada convertida en fenar.

SUMARI:

Els nostres pagesos: El senyor Nasari Alibés. — Les closes a la vall alta del Ter, per Francesc Xavier Riera. — Importància de les matèries minerals en l'alimentació del bestiar, pel Prof. R. Giuliani. — La cura del vi novell, per Tomás Via. — El clavell de la raça Prat, per Enric Coromines. — Els adobs del blat, per Claudi Redó. — Excitació a la posta durant l'hivern, per L. Gallinat. — Una mica de tot. — Noticiari. — El mercat

I RAMADERIA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Plaça de Catalunya, 17

LLIBRERIA CATALONIA
BARCELONA

ENCICLOPEDIA AGRÍCOLA

publicada sota la direcció de G. WÉRY

VOLUMS PUBLICATS

Química agrícola (Química del suelo). *G. André* (2.^a edició). Dos volums — Tela, 24 pessetes.
Química agrícola (Química vegetal). *G. André* (2.^a edició). Dos volums — 24 ptes.
Viticultura. *P. Pacottet* (2.^a edició). — 15 ptes.
Vinificación. *P. Pacottet* (2.^a edició). — 14 ptes.
Higiene y Enfermedades del ganado. *P. Cagny y R. Gomin* (2.^a edició). — 14 ptes.
Avicultura. *Voitellier* (2.^a edició). — 14 ptes.
Abonos. *C. V. Garola* (2.^a edició). Dos volums. — 24 ptes.
Cereales. *C. V. Garola*. — 14 ptes.
Riegos y Drenajes. *E. Risler y G. Wéry*. — 14 ptes.
Las Conservas de frutas. *A. Rolet* (2.^a edició). — 14 ptes.
Agricultura general. *P. Diffloth* (2.^a edició). 4 volums.
I. Suelo y mejoramiento de las tierras. — 12 ptes.
II. Labores y rotación de cultivos. — 12 ptes.
III. Siembras y cuidado de los cultivos. — 12 ptes.
IV. Cosechas y conservación de los productos agrícolas. — 12 ptes.
Alimentación racional de los Animales domésticos. *Gouin*. — 14 ptes.
Entomología y Parasitología agrícolas. *Guénaux*. — 14 ptes.
Enfermedades parasitarias de las plantas cultivadas. *P. Delacroix*. — 12 ptes.
Enfermedades no parasitarias de las plantas cultivadas. *P. Delacroix*. — 12 ptes.
Lechería. *C. Martin* (2.^a edició). — 12 ptes.
Arboricultura frutal. *Bussard y Duval* (2.^a edició). — 14 ptes.
Material vitícola. *R. Brunet*. — 12 ptes.
Material vinícola. *R. Brunet*. — 14 ptes.
Prados y Plantas forrajeras. *C. V. Garola*. — 15 ptes.
Botánica agrícola. *E. Schribaux y J. Nanot*. — 12 ptes.
Zootecnia general. *P. Diffloth*. 2 volums. — 27 ptes.
Microbiología agrícola. *E. Kayser*. 2 volums. — 24 ptes.

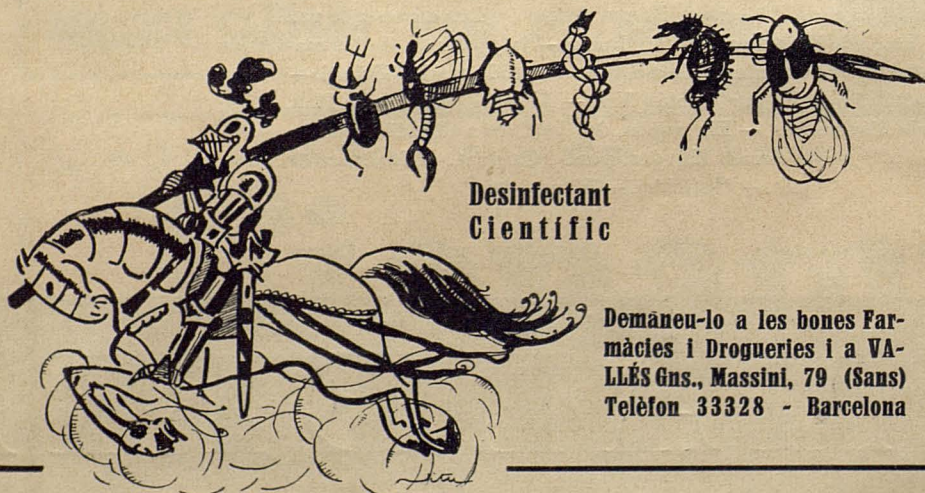
Ganado lanar. *P. Diffloth*. — 12 ptes.
Silvicultura. *A. Fron*. — 14 ptes.
Razas bovinas. *P. Diffloth*. — 15 ptes.
Aguardientes y Vinagres. *P. Pacottet*. — 14 ptes.
Las Conservas de Legumbres. Carnes, productos del corral de la lechería. *A. Rolet*. — 12 ptes.
La remolacha y la fabricación del azúcar de remolacha. *Saillat*. — 17 ptes.
Industria y comercio de los Abonos. *Pluvinage*. — 14 ptes.
Construcciones rurales. *J. Danguy*. — 14 ptes.
Economía rural. *E. Joutier*. — 14 ptes.
Compendio de Agricultura. *C. Seltensperger*. — 14 ptes.
Explotación de un dominio agrícola. *R. Vulner*. — 15 ptes.
Apicultura. *R. Hommel*. — 14 ptes.
Cultivo hortícola. *L. Bussard*. — 12 ptes.
Cabras, cerdos, conejos. *P. Diffloth*. — 12 ptes.
El Manzano de sidra y la Sidrería. *Warcollier*. — 15 ptes.
Sericultura. *P. Vieil*. — 12 ptes.
Hidrología agrícola. *F. Diénert*. — 12 ptes.
Higiene de la Granja. *Regnard y Portier*. — 12 ptes.
La Mimbrera (Cultivo y aplicaciones). *E. Leroux*. — 12 ptes.
Prácticas de Ingeniería rural. *Provost y Rolley*. — 12 ptes.
Máquinas de labranza. *G. Coupan*. — 14 ptes.
Razas caballares. *P. Diffloth*. — 14 ptes.
Análisis agrícolas. *R. Guillin*. — 12 ptes.
Producción y doma del caballo. *J. Bonnefont*. — 12 ptes.
Meteorología y Física agrícolas. *Klein y Sanson*. — 12 ptes.
Electricidad agrícola. *A. P. t. t.*. — 14 ptes.
El libro de la campesina. *O. Bussard*. — 12 ptes.
Topografía agrícola. *C. Muret*. — 12 ptes.
Destilería agrícola e industrial. *Boullanger*. Dos volums. Publicat el primer. — 12 ptes.
Vinos de Champaña y Vinos espumosos. *Pacottet y Guillon-neau*. — 12 ptes.

VOLUMS EN PREMPSA

Destilería agrícola e industrial. *E. Boullanger* Volum II.
Plantas de escarda. *H. Hitler*.
Previsión del tiempo. *Sanson*.

Cultivos meridionales. *Rivière y Lecq*. 2 volums.
Piscicultura. *G. Guénaux*.
Geología agrícola. *Cord*.

De venda en la LLIBRERIA CATALONIA, Plaça de Catalunya, 17. — BARCELONA



Desinfectant
Científic

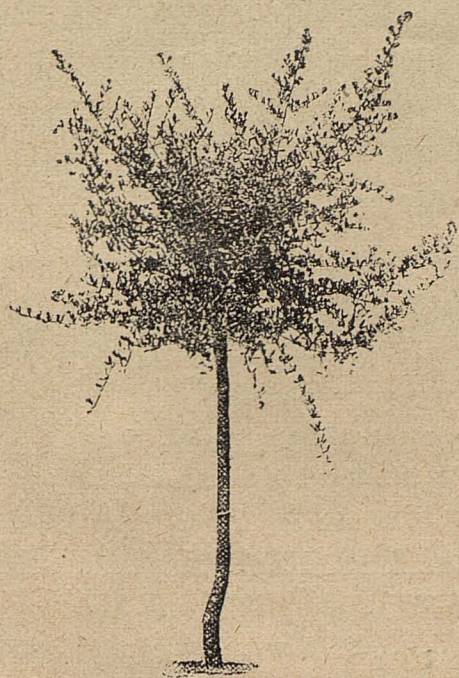
LISOL

VALLÈS G.^{NS}

Demaneu-lo a les bones Far-
màcies i Drogueries i a VA-
LLÈS Gns., Massini, 79 (Sans)
Telèfon 33328 - Barcelona

L'únic que pot combatre
eficaçment totes les pla-
gues del camp i dels
arbres fruiters
Indispensable per a la cu-
ració de tota classe de
mals del bestiar.

OLIVERS ERBEQUINS



L'Oliver ERBEQUI, que de temps immemorial proporciona ple-
tòriques collites en la molt coneguda comarca olivarera d'Urgell, va
multiplicant ses excepcionals aptituds a altres regions, fins al punt
de reemplaçar les varietats d'assenyalada apreciació, poc a poc es
veuen ampliades àrees immenses de conreu i fins dominar les co-
marques que l'han assajat.

Realça l'estimació d'aquest arbre sa gran resistència a les seque-
dats, com ho demostra el que molts terrenys de secà amb precipita-
cions inferiors a 300 mil·límetres per any, viu prospera i fructifica
l'Erbequi.

El veureu ben dret en els indrets pedregosos, frondós en les terres
soltas i sempre verd en les arenas i fins en els llocs menys afavorits.
En les terres de calç com també en les argilenques arriba a donar
produccions que van en continu augment.

Es notable aquest oliver per sa ràpida tendència a fructificar, es-
sent molt comú per poc que la terra es presti i les cures de cultiu,
l'estimulin, a cobrir-se de fruit als pocs anys d'ésser plantat.

Altra característica de l'Erbequi és la de permetre fàcilment
ésser defensat de molts flagells que en altres varietats causen es-
tralls, així com el lliurar-se de les gelades.

Es recomana especialment aquest oliver:

- I. Per donar-se en la majoria dels terrenys, per pobres que siguin.
- II. Per sa notable resistència a les gelades.
- III. Per començar son rendiment als tres anys.
- IV. Per la facilitat de recol·lecció.
- V. Per no causar en ell els estralls que ocasionen en altres varie-
tats, les malalties i pestes que solen encevar en aquesta classe d'arbres.

PREUS:

De 1 any, 0'50 a 0'70 metres	25 plançons .	25 Ptes.
	50 »	45 »
	100 »	80 »
De 2 anys, 0'75 a 1'10 metres	25 »	35 »
	50 »	60 »
	100 »	110 »
De 3 anys, 1'10 a 1'50 metres	25 »	40 »
	50 »	75 »
	100 »	130 »
Copats escollits mínim 1'50 metres	25 »	50 »
	50 »	90 »
	100 »	160 »

Embalatge, en bones caixes amb molça
a 10. Ptes. per centenar de plantes.

“EL CULTIVADOR MODERNO” TRAFALGAR, 76 (Prop Arc Triomf)
Apartat 625 - Teléfon 18744
BARCELONA

Demanin-se catàlegs d'arbres fruiters,
forestals i llavors de totes classes

Ametllers “Desmai”

Aquest arbre converteix les terres més aspres i
seques en vergers reproductius, fins al punt de supe-
rar en valor al dels millors terrenys destinat a ce-
reals i cultius similars. On abunden els cultius d'ar-
bustos les crisis són fàcilment evitables, més apro-
fitades les terres i
on més recursos tro-
ba la població cam-
perola.

Els fruit de les
terres de secà són
els més indicats per
a portar la major
transformació agrà-
ria i econòmica. Els
quí compten amb al-
guns centenars d'a-
quests arbres, poden
dir que tenen asse-
gurada sa subsis-
tència. Les millors
més positives de la
propietat rural des-
cansen en aquestes
plantacions. Amb
elles les terres in-
grates poden donar
les més segures i
sanejades rendes, i
els cabals invertits
en aquesta classe
d'arbres asseguruen
els més positius in-
teressos.



Poden fixar-se
els agricultors que aspiren augmentar els rendi-
ments de ses terres en els beneficis i avantatges que
aquells els ofereixen i els escassos cabals que tant
per sa instal·lació com per a sa conservació són
necessaris.

L'ametller Desmai mereix cada dia més particu-
lar predilecció per sa major resistència als freds i
glaçades, el qual el fa recomanable de manera es-
pecial en els llocs on les baixes temperatures són
més de témer.

PREUS:

De 2 anys d'empelt, 1. ^a selecció.	175 Ptes. el 100
De 2 » » 2. ^a »	150 » » »

PLANTER D'AMETLLERS sense empeltar per a la formació de vivers
De 1 any, 100 plantes, 25 Psetes. — 1000 plantes, 200 Psetetes
De 2 » 100 » 45 » — 1000 » 400 »

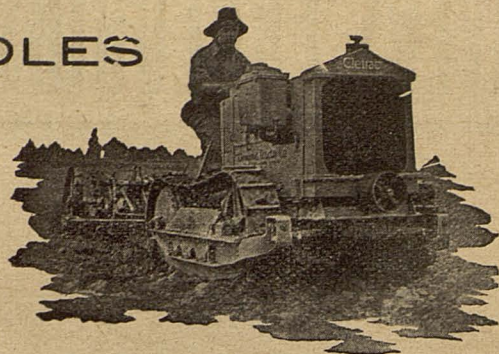
EL CULTIVADOR MODERNO

TRAFALGAR, 76 (prop l'Arc del Triomf) - APARTAT 625
TELÉFON 18744 — **BARCELONA**

Demanin-se Catàlegs d'Arbres fruiters forestals i granes
per a sembrar seleccionades.

TRACTORS AGRICOLES

“CLETRAC”



TIPUS TANC

Reconeguts pels tècnics com el de major rendiment i de més utilitat per a tota classe de cultius.

Tot agricultor progressiu i amant dels seus interessos que desitgi augmentar considerablement el producte de ses finques, deu enterar-se dels avantatges que ofereix el

“CLETRAC”

Tipus W 12/20 HP. per a tota classe de cultius PESSETES: 10.000

Tipus K. 20/30 HP. per a grans extensions PESSETES: 15.000

Tipus A 30/45 HP. per a treballs que requereixin més força PESSETES: 23.000

Aparells complementaris de totes classes i marques, a preus considerablement reduïts.

Demanar catàlegs i proves al representant general a Espanya:

AUTOMÓBIL SALÓ

TRAFALGAR, 52
BARCELONA

CREDIT I DOCKS DE BARCELONA

COMPANYIA DE CRÈDIT I DE MAGATZEMS GENERALS

FUNDADA L'ANY 1881



Magatzems en el port de Barcelona, enllaçats amb la xarxa ferroviària.—Magatzems a Aldea (Amposta)

Préstecs sobre cereals, fruits i primeres matèries
Obertura de crèdits

Comptes corrents a la vista i a terminis.—Comptes corrents en monedes estrangeres.—Descompte i cobrament d'efectes comercials.—Valors.—Cupons.—Préstecs sobre títols

Cambra cuirassada amb compartiments de lloguer

PASSATGE DEL COMERÇ, 7 — Apartat de Correus 661

NOGAT

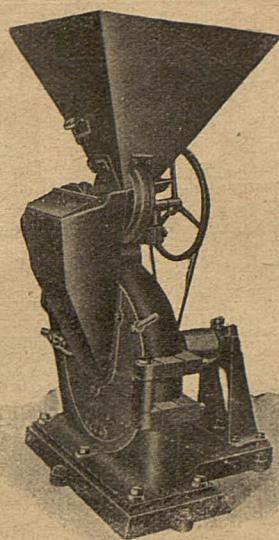
PRODUCTE ESPECIAL MATA-RATES



El mata rates "Nogat" constitueix el producte més còmode, ràpid i eficaç per a matar tota classe de rates i ratolins. Es ven a 50 cèntims paquet i a 10 pessetes la caixa de 25 paquets a Barcelona, Farmàcia Gelart, Princesa, 7, Drogueries Vidal i Ribas i en les principals farmàcies i drogueries d'Espanya, Portugal i Amèriques.

Producte del Laboratori SOKATARG
Carrer del Ter, 16-Telèf. 564 S. M.-Barcelona

NOTA.—Dirigint-se i ensems enviant per Gir Postal o segells de Correus l'import més 50 cèntims per despeses de remesa, a Laboratori, a volta de correu, verifica la remesa de la comenda



MOLI "ALFA"

El millor per a pinsos per al ramat, matèries dures i fibroses. Dispositiu de moldre especial patentat.

Andreu Morros

Oficines: Avinguda del Marquès de Argentera, 21
BARCELONA

Instal·lacions i reformes de FABRIQUES DE FARINES

FABRICACIÓ NACIONAL. Sol·licitar preus i catàlegs



Higiénic -
Econòmic
- Perpetu

Pràctic-
Transportable -
Estètic

La darrera paraula en la colombicultura
El criador desmuntable per a coloms

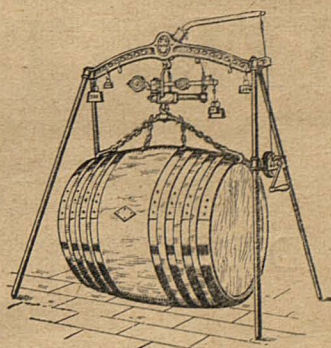
"COLOMCRIA" PATENTAT

És indispensable en el seu colomar
si vol treure profit i trobar
plaer en la cria de coloms

Demandar informes i catàlegs a:
T. GAZA I COSTA-R. da St. Pere, 47-Barcelona
Concessionari exclusiu de les Patents Fornaguera del

"COLOMCRIA"

Visitar el pabelló que tenim en el pati del Palau d'Agricultura de l'EX-
POSICIÓ INTERNACIONAL DE BARCELONA



Bàscules ARISO

SANS, 12 :: :: BARCELONA

Les utilitzen en quasi tots els Sindicats, magatzems d'olis i vins, i indústries, per llur duració, seguretat i exactitud

Caixes d'acer per a valors amb clau i sense

Nou sistema patentat d'un sol bloc massís INFRACTURABLES, contra foc i soplet.

Bàscula-Grua portàtil model 207
Demani dibuixos i preus



... Escolta, Peret! No et descuidis de portar de la Farmàcia un tub de
DERMOSA CUSÍ ANTISEPTICA "DERCUSAN"
 Ja saps que a casa no hi pot manca.



En els dies de tardor, quan la recollida dels fruits i collits, requereixen una feina aclaparadora, deuen evitar-se possibles contratemps, i procurar a l'ensem, portar amb les eines un tub de «DERCUSAN» (DERMO CUSÍ ANTISÉPTIC A). Es l'època de any en que «el temps es or», i s'ha d'assegurar la salut en lo possible protegint les ferides contra la infecció.

Dermosa Cusí Antisèptica "Dercusan" Antisèptic enèrgic i cicatritzant ràpid per al tractament de Grans, clivelles, FERIDES (recents o infectades), paràsits, pústules de la verola, CREMADES, penellons ulcerats, SUPURACIONS, ULCERES de les cames; tòrpides o antigues.

Màxima eficàcia. Innocuïtat absoluta. Aplicació senzilla. Envasat còmode. Cicatrització ràpida. Cures sense dolor. Conservació indefinida. No taca ni destrueix la roba o els teixits sans.

S'EMPLEA TANT EN MEDICINA HUMANA COM EN VETERINÀRIA
 DE VENDA EN LES FARMACIES:

Tub petit a ptes. 1'60. Tub gran a ptes. 3'65. Tub especial per a Veterinària a ptes. 7'70

DEMANEU UNA MOSTRA
 ENVIANT AQUEST ANUNCI

Laboratoris del Nord d'Espanya - Masnou - Barcelona

NITRAT DE CALÇ IG

EFICACÍSSIM ADOB AZOAT DE COBERTERA,
 D'EFFECTES MOLT RAPIDS, CONTENINT

15-16 % de Nitrogen i un 28 % de Calç
 (corresponent a un 50 % de Carbonat de calç)



STICKSTOFF-SYNDIKAT

De venda en les principals cases d'adobs. De no trobar-lo informarà

UNION QUIMICA Y LLUCH, S. A.

BARCELONA

CONSULTORI AGRONOMIC

APARTAT 462

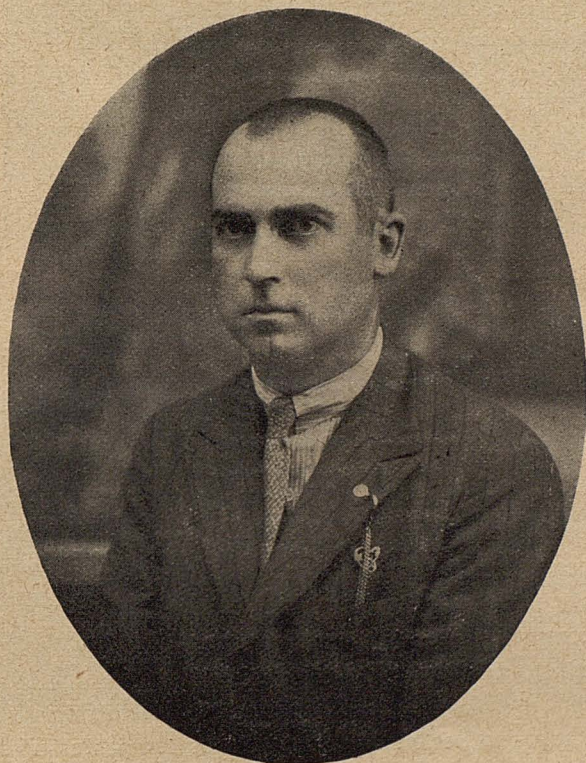
AGRICULTURA I RAMADERIA

DIES DE SÓRTIDA: EL 15 DE CADA MES
UN SOL NÚMERO: 1 Pesseta

DIRECTOR:
M. ROSSELL I VILÀ

SIJBSCRIPCIÓ: BARCELONA, ANY: Ptes. 9
FORA: Ptes. 10 ESTRANGER: Ptes. 11

ELS NOSTRES PAGESOS



El senyor Nasari Alibés

El Masot és, segurament, una de les masies que han donat to a la petita comarca del moianès. Masia antiga, servida amorosament pel seu amo, l'intelligent pagès Francesc Vilarrúbia, amb el qual els propietaris moianencs hi trobaven sempre un conseller i els menesterosos un ajut, no tenia, però, hereu. La pubilla es casà amb Nasari Alibés, de Collsacabra, el qual tingué la sort de poder escoltar els ensenyaments del seu sogre durant els cinc o sis anys que aquest visqué.

Amb el senyor Alibés entrà al Masot tot

l'aire de modernitat que exigeix l'explotació actual d'una propietat. Recordem, de moment, entre altres coses, que fou el senyor Nasari Alibés el primer a posseir i fer funcioanr amb èxit la màquina de munyir; que anexe a la lleteria implantà una fàbrica de mantega, que fou així mateix el primer propietari que adquirí automòbil, com útil de treball, i no com objecte de luxe. Fou així mateix ell el primer que transportà amb camió les seves vaques lleteres als concursos de la Mancomunitat.

Amant del progrés, el senyor Alibés fou dels capdavaners a demanar que Moià rebés l'ensenyança agrícola i ramadera, mitjançant les conferències i curssets que donava la Mancomunitat de Catalunya.

Defensor dels interessos de la pagesia, el nostre biografiat ha format sempre en les associacions agrícoles. És així que ha estat President del Sindicat Agrícola de Moià, i quasi sempre membre de la Junta Directiva. Actualment, el senyor Alibés forma part del Consell directiu de la Cambra Agrícola de Vic i sa comarca.

El senyor Alibés és jove, i amb l'aparença d'una persona apocada, sembla un indiferent a les coses que l'envolten. Però, la realitat és tota altra. Al cap de pocs moments d'enraonar-hi a seguit es trasllueix l'entusiasme que per les coses agrícoles l'anima, frenat pel seny que li és connatural. El moianès pot esperar molt encara de les iniciatives i de la voluntat del senyor Nasari Alibés.

Les closes a la vall alta del Ter

L'artritge de l'aigua

La vall alta del Ter, el mateix que llurs veïnes (Alt Segre, Núria, Ribes, Fresser), pertany al vessant meridional, enterament mediterrani. Aquestes valls, adossades al bell peu dels antics contraforts hercinians, i dels altius cimals pirenenes, per entremig dels grans replecs secundaris i terciaris, recolzats contra el nucli primari dels Pireneus, mostren amb petites diferències una mateixa construcció orogràfica, i llurs elements fisiogràfics són gairebé idèntics.

Els cimals altius i cimboris de màxima emergència, que marquen l'aiguavés dels dos vessants pirenenes, estableixen, de fet, la barrera que s'oposa al pas dels corrents d'aire carregats d'humitat que vénen de l'Atlàntic, i que, per diferència de densitat, es veuen obligats a lliscar al llarg del vessant nord sense que saltin, gairebé mai, per damunt de la carena vers el vessant meridional.

En efecte, en aquestes primeres valls de l'aiguavés pirenenec l'atmosfera comença a tenir una major puresa i una major limpidesa, les pluges són menys freqüents i de menys persistència, la neu més escassa, la llum més viva, la vegetació menys exuberant i de tonalitats menys nòrdiques. Per això cal acudir freqüentment a les regades per a mantenir el coeficient d'evaporació, durant el període actiu de la vegetació.

No disposem pas de dades pluviomètriques prou precises d'aquestes valls. Si admetem, però, els coeficients d'evaporació de Schüblert, Marié-Davy i M. Risler, per prats ben regats, en plena vegetació, de 7 mm. (xifra no pas molt lluny del 8'6 mm. diaris, equivalència de litre per segon i per hectàrea, emprada en temps normal per moltes administracions per a regular les concessions de regadius) podem suposar que, actualment, el coeficient en aquelles valls es queda un bon xic per sota d'aquesta xifra.

Dèiem en l'article anterior (1), que l'aigua és l'àrbitre de la producció a la muntanya i a la vall. Més que les cures culturals: selecció, sembra, conreu i fertilització de la closa, i tant com la naturalesa litològica i estructura tectònica de la vall, i la situació geogràfica i climàtica de la contrada pirenenca, l'aigua, en aquests darrers anys, dona el to de vida o de desolació a la fon-



Pasturant una de les rases més altes de la vall,
al peu de Puig de Bastiments

dalada que rega o al planell que hi manca. Cal, només, resseguir per damunt del torrent les diverses rengleres d'arbres, que senyalen, a mig flanc de la vall, el traçat del canal d'irrigació. Part de dalt hi ha el pedruscall eixorc i àrid del pendís sec; part de baix, camps i closes fresques, que donen un to cru més viu a la vall.

Aquest contrast tan clar i desolador, en aquests darrers anys, era, encara, més albirador l'estiu passat.

Abans, la freqüència de pluges de tardor i de primavera, les neus d'hivern i les tempestes d'estiu, asseguraven, gairebé, l'esplet d'herba a les closes del fons de la vall, i eren suficients per a mantenir, durant l'estiu, una herba curta, però espessa i abundant, molt preada pel bestiar boví i de llana, a la zona immediata de planells i arses, els prats tupids i ufanosos dels quals formaven una mena de cinzel a la plana baixa.

Molts anys, les regades d'estiu i tardor, úniques que es donen a la vall, eren només que un abeurament complementari. No es parlava de les regades fertilitzants de primavera ni les atemperants d'hivern. La regulació era innecessària i el cabal d'aigua suficient.

Ara, l'absència de pluges de primavera i tardor, la manca de grans nevades d'hivern i les persistents secades d'estiu, la disminució dels ca-

(1) Núm 8, any XIII, pàgs. 170 i 171.

bals fluvials, i l'augment de concessions industrials, plantegen seriosos problemes a la vida agrícola d'aquells bells indrets pirenenics, per la solució dels quals no ofereixen pas massa garantia, ni la forma d'atorgament dominical de la majoria de concessions de regadius, ni la feble construcció i rendiment de la major part de preses i conduccions, ni molt menys la inadaptació de gairebé tots els sistemes de regadiu i escurrimient, a les necessitats actuals.

Llevat d'algunes concessions atorgades en ferm d'ençà de l'increment en la competició industrial, la major part d'aprofitaments per regadiu són per registrar. Fora d'algunes rescloses, d'algunes collectores i d'algun canal distribuïdor, la presa d'aigua sol ésser directa per simples derivacions o trencades i petites taparades o embassaments. El mètode de regadiu més corrent a la vall, per no dir únic, és el de corrent circulatori per sobreixidor. L'aigua, en capes primes, sobreix per un dels costats, indistintament dels recs principals i secundaris, obturats en fragments per les comportes de govern. De fet, entre els recs principals (collectors i conductors) i els secundaris (receptors i distribuïdors) no hi ha



Planell de carena

més diferència que la diversitat de recepció. La xarxa de recs secundaris que pren l'aigua del canal o rec principal de conducció forma, simultàniament, el sistema distribuïdor i el sistema

sobreixidor i serveix de xarxa d'evacuació o escurrimient. La forma d'aquests recs, amb la corresponent xarxa de regatells terminals, és recta quan es tracta de pendents regulars del 2'5



Regirant l'herba d'una closa del fons de la vall

per 100 pel cap baix. Per pendents més ràpids i més irregulars se'ls dona una lleugera curvatura, seguint la mateixa irregularitat del terreny i sense apartar-se massa de les corbes de nivell. Quan les superfícies són més planes pendents del 2 per 100, i el terreny és suficientment permeable, aquest mateix sistema actua pel mètode de submersió o abeurament, que deixa la closa xopa i ben abeurada fins a la sega, per bé que consumeix enormes cabals d'aigua.

El problema gros, però, no és pas, ara com ara, a les closes de regadiu que ocupen els alluvions fluvials quaternaris del fons de la vall, terres fèrtils i fondals, part de sota del canal collector, que es mantenen, encara, verdes i exuberants. Aquestes closes, en tot cas, s'hauran pairat, enguany, d'alguna regada o bé no hauran estat tan ben abeurades com altres anys. El gran problema és de les closes per amunt: el planell frescal, el pendís i la margenada, majorment els granítics, esquistosos i calcàreo-devonians, dotats d'una excellent porositat i poder d'imbició, d'una capacitat suficient i permeabilitat moderada; terrenys, molts d'ells, de pendents suaus i una situació i exposició adequades.

¿Com aprofitar aquests terrenys i fins on és possible l'explotació tècnica i econòmica de l'aprofitament?

FRANCESC XAVIER RIERA



EL MILLOR MATERIAL
PER A COBERTES

Importància de les matèries minerals en l'alimentació del bestiar

EN l'estat actual dels coneixements d'alimentació del bestiar, es pot afirmar que per a assegurar la salut dels animals i la regularitat de les funcions productives (llet, carn, ous, etc.) les racions han d'estar compostes de proteïna, grassa, hidrats de carbó, vitamines i substàncies minerals.

La importància d'aquestes últimes substàncies és tan manifesta, que ens ocuparem d'elles soles.

Les substàncies minerals són indispensables per a l'organisme animal.

Liebig, a la meitat del segle passat, posà en evidència que la matèria mineral era necessària per al manteniment i desenrotllament dels animals, i més tard, Forster (1873) i Lunin (1881), demostraren que els animals que rebien exclusivament aliments privats de substància mineral caminaven fatalment a la mort.

La fisiologia i la química fisiològica no han aclarit completament la veritable funció de la substància mineral en l'organisme, funció complexa i múltiple.

Es sap positivament, que tots els teixits i líquids dels animals contenen en quantitat variable substàncies minerals; l'esquelet tan sols en pot contenir del 40 al 60 per 100, segons l'edat de l'animal. No s'ignora tampoc que la substància mineral serveix per a regular la pressió osmòtica del protoplasma cel·lular i del líquid orgànic (sang, limfa, etc.), de la qual pressió depenen en gran part els canvis nutritius. Una altra de les funcions de les matèries minerals és la de mantenir neutres les reaccions dels líquids orgànics, neutralitzant l'excés d'acidesa, que tendeix a formar-se en el recanvi orgànic. Cada una de les substàncies minerals té una funció més o menys específica i cada una d'elles és més o menys indispensable i útil a l'organisme.

La calç, el sodi i el fòsfor són els elements no sols indispensables, sinó els consumits amb major proporció per l'organisme. La potassa, el cloro, el ferro, el iode i el sofre tenen menor importància.

La calç constitueix ella sola prop de la meitat de la substància mineral de l'organisme, entrant en gran proporció en el teixit ossi en forma de

fosfat i carbonat de calç i demés entra en la constitució del nucli de la cèl·lula i quasi en tots els teixits de l'organisme.

El fòsfor és un element important de la constitució dels ossos, i forma també part de certes substàncies de primer ordre com són la lecitina, els nuclis proteics i fosfats.

El sodi i el cloro, en forma de clorur de sodi, es troben difundits per l'organisme animal, i aconsegueix funcions importants, particularment la neutralització dels àcids, que es produeixen en el recanvi orgànic i a més en la producció de l'àcid clorhídric del suc gàstric.

El ferro entra en la constitució de l'hemoglobina de la sang.

Ara bé; els farratges de prats naturals contenen per regla general totes les substàncies minerals necessàries a l'organisme animal, inclús les ínfimes quantitats de sofre, magnèsia, ferro, etc. Els animals, doncs, que segueixen en règim de pastura, no cal que el ramader es preocupi d'atendre llurs necessitats alimentícies minerals. El contrari succeeix per als animals estabulats, sotmesos a una forta producció i racionats amb aliments concentrats. Llavors, els defectes de substància mineral en la ració sol ésser la regla, per bé que en termes distints.

Els defectes de substància mineral es poden expressar de la següent manera:

a) Alimentació dels animals amb farratges provinents de terrenys pobres en calç i anhídrid fosfòric (excepcionalment pobres en potassa, sodi, etc.)

b) Utilització d'aliments d'escàs contingut en substància mineral o almenys d'algunes d'aquestes: calci, fòsfor, sodi i cloro.

c) Explotació d'animals particularment exigents en substància mineral, com són els animals precoços i les femelles fortament lleteres.

L'experiència ha demostrat de molt temps que existeix una estricta relació entre la naturalesa del sòl i la composició botànica i química dels farratges i aquesta amb el desenrotll i la producció dels animals.

En terreny fèrtil i abundant en calç, anhídrid fosfòric i potassa, es troben pastures en les quals hi ha una gran part de lleguminoses riques en substàncies minerals, mentre que els terrenys

pobres en dits minerals, les lleguminoses no hi abunden i els farratges són pobres en matèries minerals. És per això que en els bons terrenys calcaris i argilosos s'hi troben animals corpulents i precoços, en tant que en els altres terrenys els animals són de format petit i de creixença lenta. En aquests animals, la necessitat de les substàncies minerals no es fan sentir, a condició que s'explotin rutinàriament. Però així que les exigències varien, que es demana als animals una producció més important, els efectes dels farratges pobres en substàncies minerals no triguen a manifestar-se.

La carència mineral es sol presentar també quan els animals estan alimentats amb residus industrials, o que per la naturalesa química del producte, malgrat ésser rics en proteïna, grassa i hidrocarbonats, són pobres en substàncies minerals.

En els sistemes actuals de producció, que impliquen l'explotació de màquines de gran rendiment i estabulació quasi sempre permanent, el fenomen de carència mineral és més freqüent del que per regla general es creu.

Efectes de la deficiència de substàncies minerals en l'alimentació del bestiar.

El dèficit de calç i de fòsfor en els aliments pot ésser causa d'alteracions funcionals i orgàniques més o menys greus que poden colpir totes les espècies domèstiques i particularment el bestiar boví, porquí, de peu rodó i aviram.

Les manifestacions més greus són les que es refereixen a dues característiques patològiques, les quals tenen una afinitat d'origen i de símptomes, i són l'*osteomalàcia* i el *raquitisme*.

L'*osteomalàcia* és una afecció caracteritzada per un remolliment i fragilitat dels ossos deguda a un desequilibri entre la quantitat de fòsfor i de calci introduïda en l'alimentació i l'eliminada pel recanvi o pels productes (llet, cries, ous, etc.). És pròpia dels terrenys pobres en calç i fòsfor i apareix de preferència en les vaques lleteres. En els anys de secada, els farratges són encara més pobres en aquelles substàncies. Algunes vegades la malaltia en lloc de comprendre molts animals al mateix temps, no es presenta més que en un sol, el porc, per exemple, el qual no consumint gaires farratges, menja aliments pobres en calç, la major part de vegades. L'evolució de la malaltia és lenta. Els animals que la pateixen, de primer tenen grans dificultats en caminar, com si els moviments fossin dolorosos, i s'aturen a seguit.

Un altre símptoma és la *depravació de l'apetit*. Els animals llepen les parets, mengen gui-

xots o terra, mosseguen la fusta i proven de beure orins. Més endavant apareixen els símptomes que afecten els ossos i les juntures. De primer les articulacions s'inflamen i esdevenen doloroses i els ossos es corben i es deformen. En el porc la primera deformació dels ossos és en els de la cara.

El *raquitisme* és una malaltia dels animals joves, caracteritzada per l'alteració del procés d'ossificació no exenta de deformacions transitòries o permanents de l'esquelet, amb impediment de desenrotllo o creixença. Encara que aquesta malaltia es pot observar en tots els animals, és més pròpia dels porcs. La causa essencial del raquitisme pot ésser deguda a més de la deficiència de minerals (particularment calç) a la insuficiència de la vitamina D o vitamina antiraquítica. En aquest últim cas es tracta d'un defecte d'assimilació i fixació de la calç, la qual podria trobar-se en suficient quantitat en la ració. El raquitisme evoluciona lentament, l'animal està trist i abatut i camina amb dificultat; l'apetit encara que alguna vegada sigui regular, no per això l'animal es desenrotlla.

La manca de calç pot causar alteracions en la producció de llet i en la cria. La deficiència de substàncies minerals i especialment de calç, és causa de disminució de la fecunditat, i de l'esterilitat. La regularitat funcional es posa novament en marxa, donant a l'animal una petita quantitat de carbonat de calç.

Mereix especial menció l'experiència realitzada en l'estació agrària de Madison, com també la de Wisconsin en els bovins. En la primera experiència s'observà que una vaca alimentada amb palla de civada i granes de civada sempre avortava. S'afegí a la ració el 2 per 100 d'una sal de calç de la quantitat de civada que consumia, i en endavant tots els parts foren normals i de vedells sans.

L'experiència de l'estació de Wisconsin demostrà així mateix que les vaques alimentades amb dèficit calcari donaven vedells morts, raquítics o de creixença defectuosa. Afegint a la ració d'aquestes vaques farratges rics en calç com l'alfals i el trefle, s'obtingué la normalització de naixença i desenvolupament dels vedells.

La suspensió i irregularitat de calor que s'observa amb freqüència en la vaca a seguit de la primera vedellada i d'una forta producció de llet, és la conseqüència d'una desmineralització súbita.

La degeneració d'animals importats a països pobres de calç i àcid fòsfòric, és molt freqüent quan els animals provenen de comarques riques en aquests minerals.

La deficiència de cloro i de sodi o sal comuna

pot ocasionar greus pertorbacions. S'ha observat que vaques en les quals disminuïa la quantitat de llet i la nutrició es realitzava deficientment, vaques que no rebien ni mica de sal, donant-los-hi en la quantitat corresponent, s'obtenia una millor nutrició i augment de llet.

Quan manca iodur de potassa en la ració es manifesta al cap de poc temps un fenomen característic: els animals neixen sense pèl en el coll i amb goll, els quals si naixen vius són molt dèbils i freqüentment naixen morts. Aquest fenomen ha estat observat a Nordamèrica, però no a Europa.

L'administració de iodur de potassa a la dosi de 0'10 a 0'15 grams per dia a cada femella prenys pot prevenir la manifestació característica d'aquesta afecció.

Relació entre la vitamina D, les radiacions solars i l'assimilació de calç.

Abans de parlar dels mitjans que el ramader pot emprar per a impedir i combatre els fenòmens conseqüents a la deficiència de substàncies minerals, serà convenient exposar alguns fets d'importància científica i pràctica, posats en evidència per nombrosos experimentadors.

Un d'aquests fets es refereix a la propietat ja mencionada de la vitamina D. La presència d'aquesta vitamina en els farratges afavoreix l'absorció i assimilació per part de l'animal, de la calç, prevenint així l'osteomalàcia i el raquitisme. Per aquesta especial propietat, aquesta vitamina s'anomena també calcifexatriu o anti-raquítica. Diverses experiències d'alimentació mineral dels animals amb fosfat o carbonat de calci, farina d'os, etc., mostraren que l'assimi-

lació d'aquestes substàncies de part de l'organisme era molt diferent, segons els casos, i que fins es mantenia en límits força estrets. El fet restà molt de temps sense explicació, però avui el fenomen s'explica clarament per l'acció de la vitamina D. Però, ¿en quin aliment es troba aquesta vitamina? Se sap que l'oli de fetge de bacallà n'és molt ric, com així mateix la llet i el rovell d'ou. Per als ramaders és interessant saber que la vitamina D es troba més o menys abundant en molts farratges verds i principalment en l'alfals.

Un altre fet que mereix ésser assenyalat és el que es refereix a l'acció dels raigs ultravioleta, els quals actuen en l'assimilació i recanvi del calci en l'organisme. La radiació solar comprèn a més dels raigs ultravioleta, els quals directament, per la llum del sol, influeixen l'organisme animal, una acció similar en els vegetals, fent-los adquirir la vitamina D. Algunes observacions experimentals han demostrat que l'alfals collit en un camp on el sol hi bat de ple, és més ric en vitamina D que el que es produeix en una obaga.

Que les radiacions solars poseeixen aquesta preciosa propietat, ho prova una llarga experiència de tothom sabuda, puix que tant les bèsties com persones pujades a ple sol són més vigoroses que les que han viscut ombrívolament.

La ciència explica els fets que l'experiència ja tenia definitivament adquirits, ço és, que la salut exigeix aire i sol i que els individus que viuen a l'ombra i en habitacions d'aire viciat, la creixença es realitza defectuosament i a més estan propensos a diverses malalties.

PROF. R. GIULANI

La cura del vi novell

A mesura que la fermentació baixa, el vi disminueix de volum per l'absorció del líquid en la fusta i per refredament del mateix. Una bóta de 225 litres de capacitat perd, terme mig, el primer any, de 13 a 25 litres de líquid, i els anys següents, de 8 a 10 litres.

Les bótes s'han de mantenir sempre plenes, per a evitar l'excés d'aire, el qual excés pot determinar que el vi es piqui. Durant les dues primeres setmanes cada dia es replenaran les bó-

tes; les dues setmanes següents cada quatre dies, i una vegada cada setmana després de tancar la bóta, i un cop cada mes en endavant. El líquid que s'utilitzarà per aquest fi serà del tot semblant al vi novell i completament sa.

Les matèries més pesants que conté el vi no triguen pas gaire a colar-se formant les mares, les quals estan compostes, principalment, de llevadures, partícules de peles, matèries fangoses, etcètera. Les mares contenen gairebé sempre cer-

ta quantitat de ferments de malalties. Aquests ferments per l'acció del fred romanen inofensius, però si la temperatura del celler és superior a 13 graus i el vi conté encara una mica de sucre, o bé que el celler es trobi subjecte a trepidacions, els gèrmens de la malaltia es revifen, es multipliquen, pugen a la superfície i el vi esdevé malalt.

El vi novell—cal tenir-lo ben present—és una massa viva i les mares, que representen els excrements, el contacte amb elles és sempre perillós. Les trasbalsades separant el vi clar de les mares, eliminen els gèrmens de la malaltia i en certa manera esterilitzen el vi.

La primera trasbalsada es realitza a finals de la tardor. La trasbalsada s'ha de practicar aviat, és a dir, així que el vi s'ha acabat d'elaborar. En el mateix cas es troba el vi que prové d'una vinya en la qual molt tardanament s'ha ensofrat per a combatre l'oïdium, puix que el raïm porta al cup certa quantitat de sofre, el qual forma productes d'olor d'ous podrits. També s'ha de trasbalsar quan es nota una olor sulfurosa després d'haver practicat el bisulfatge de les veremes. El botam que ha contingut vins trasbalsats han de rentar-se amb aigua abundant, netejats amb la cadena i amb aigua bullent.

Una segona trasbalsada es realitzarà pel febrer-març. Una altra encara podrà ésser convenient pel juny i, finalment, una altra al començament de tardor.

Cal trasbalsar en temps sec i fred. Les trasbalsades poden ésser fetes de dues maneres diferents: a l'aire o a cobert de l'aire. La primera trasbalsada s'opera en contacte de l'aire, excepte en el cas en què el vi tendeix a negal bru. El líquid es tira en cubells i després es traspasa a bótes prèviament acondicionades, és a dir, netes i enlluquetades.

Per a enlluquetar una bóta cal prendre la precaució d'utilitzar un llucuet que no deixi caure el sofre fos en la fusta de la bóta, puix que si la fusta és freda, el sofre fos es solidifica i la seva presència pot donar mal gust al vi. Mentre duri la trasbalsada serà convenient no tancar l'aixeta, puix que el vi xarbota i fa remuntar les mares.

Les altres trasbalsades han de realitzar-se a l'abric de l'aire per tal d'impedir que el vi sofreixi modificacions de gust i s'incorpori microbis que puguin ocasionar alguna malaltia. Les trasbalsades a l'abric de l'aire es realitzen amb la bomba o amb el sífó.

En els petits cellers on no es disposa de bomba, es pot obrar de la següent manera: Es posa a l'aixeta un tub de cautxú prou llarg per tal que arribi al fons de les bótes que han de rebre el vi. D'aquesta manera, tan sols la capa superficial del vi que emplena el recipient es troba en contacte de l'aire i la resta del líquid quèda garantit contra l'aireació.

TOMÀS VIA

El clavell de la raça Prat

AMB la publicació de l'article del senyor Salvador Castelló en el *Mundo Avícola* sobre el tan debatut tema del clavell en la raça Prat, tornem a tenir d'actualitat altra volta aquesta important qüestió.

És una qüestió que mereix el màxim d'atenció per part de tots els avicultors, especialment per semblar que es vulgui donar com a clos un punt tan primordial com són tots els detalls racials. Actualment encara estan molt difoses les característiques racials de la raça Prat, deuen, doncs, tractar-se amb molta cura i amb molt respecte, i no és possible encara voler assentar conclusions definitives, i veritablement hom deu almar-se quan sembla que aquest assumpte es

vulgui donar com a clos, puix que es dicten normes per l'abolició del clavell en la raça Prat.

Els caràcters racials solament poden arribar-se a estandarditzar després de molts estudis i de molts experiments zootècnics, i malauradament avui dia ens trobem sense cap organisme de solvència científica capacitat d'emprendre aital tasca.

Fins ara la qüestió del clavell en la raça Prats solament s'ha discutit amb la ploma als dits, i no n'hi ha prou: són les experiències zootècniques que deuen parlar, i no podent ésser així, és del tot fora del cas voler fixar límits al temps que els avicultors podran presentar aviram amb clavell en els concursos, puix tant els defensors

d'una tesi com els de l'altra poden ésser els equivocats, puix fins ara, encara no s'ha demostrat res d'una manera irrefutable, no podent presentar cap de les dues parts una sèrie d'experiències zootècniques degudament controlades, no és possible fixar normes per a l'abolició d'un dels tals caràcters.

¿Quin és realment el caràcter racial de la raça Prat, el clavell o la cresta senzilla? Tots dos caràcters alhora és impossible; un dels dos ha de dominar, un ha de subsistir i l'altre ha de desaparèixer. Quin dels dos caràcters té més força? No seria pas molt difícil d'arribar a esbrinar-ho.

Si és pogués disposar de dos lots de 2 galls i 20 gallines, un lot de raça Prat amb clavell i l'altre lot amb cresta senzilla, tant els galls com les gallines, i que ambdós lots fossin igualment seleccionats, és a dir, que dintre les possibilitats de selecció en què actualment es troba la raça Prat, fossin el més homogenis possibles, i aleshores controlar el percentatge de galls i de gallines de cresta senzilla provinents del lot amb clavell, i aquest experiment controlar-lo fins a la quarta generació, i reservant com a continuadors de cada lot els de la seva característica, segurament que a cada generació el percentatge de variació aniria disminuint, i seria precisament comparant aquesta disminució de percentatge amb la disminució que també tindria l'altre lot, i comparant ensems la diferència de percentatge dels dos lots dintre de cada generació, que arribaríem probablement a descobrir quin dels dos és el veritable caràcter racial.

Mentre no es faci una experiència d'aquesta índole, puix que el mètode millor per a arribar a descobrir, són els zootècnics que l'han de determinar, és per demés voler imposar als criadors de races Prat l'abolició del clavell. Tots els caràcters racials són de suma importància, i si malauradament de moment eliminéssim el clavell dels nostres galliners per l'opinió i la influència d'un tercer sense cap mena de garantia zootècnica, i després d'una sèrie d'anys de lluitar amb la selecció de cresta senzilla, se'ns demostrés que anàvem equivocats, no solament

hauríem sortit perjudicats en temps, sinó també econòmicament, puix en apartar-nos del veritable tipus racial de la raça Prat, hauríem practicat una selecció molt més costosa, i demés ens seria molt més difícil d'arrabar a obtenir les gallines altament ponedores, les *recordmen* internacionals, ja que les bones ponedores deuen estar ben raçades, i tot el que fem en allunyar-nos del tipus estàndard és en perjudici de la posta. Les gallines ponedores són de pura raça, mai no són les mestisses, i en tot cas aquestes no transmeten regularment llurs qualitats. La nostra raça Prat actualment no pot competir en posta amb cap raça estrangera, puix nosaltres encara ens trobem discutint el nostre tipus estàndard, i fins que tinguem les nostres gallines racialment seleccionades, no arribarem a obtenir les bones ponedores capaces de competir en els concursos internacionals.

Malauradament aquestes experiències no pot emprendre-les cap particular ni cap avicultor industrial, els uns per manca de solvència científica i els altres per ésser experiències costoses. Als avicultors aquests problemes és precis donar-los resolts. Tampoc no pot fer-les la «Real Escuela de Agricultura de Arenys de Mar», únic center oficial actual, perquè el seu director és un industrial com els altres. Únicament podria aquest encarregar-se de l'experiència en el cas de donar el màxim de garanties de control, realitzant-se, però, en una granja escollida per la majoria dels criadors veritat de raça Prat. Naturalment, que aquest procediment seria molt difícil, però actualment seria un dels mitjans de poder arribar a posar en clar tan delicada qüestió.

Un altre organisme que podria emprendre aquesta tasta seria l'«Escuela de Agricultura» de la Diputació de Barcelona, en la seva granja experimental de Caldes de Montbui.

Totes aquestes solucions precisen una sèrie llarga d'anys, i és per aquest motiu que és molt prematur encara voler fixar normes per a l'abolició del caràcter clavell en la raça Prat.

ENRIC COROMINES

**Producte Tònic
Preventiu - Curatiu
de malalties del bestiar
de les aus i conills**

(PER A CADA RAMA LA SEVA
QUALITAT CORRESPONENT)

Salmite

MARCA REGISTRADA

**Especialíssim contra la
PESTE PORCINA
i les malures dels corrals
de xais, gallines i conills.**

REGENERADOR DE LA SANG EN
LES VAQUES, CAVALLERIES, ETC.

FABRICA A BADALONA - SANT PERE, 33

Els adobs del blat

L'adobada dels cereals constitueix un dels problemes més complexes. Encara que des del punt de vista tècnic siguin nombroses les obres que parlen d'aquest assumpte, principalment els treballs de Garola, els quals reproduïxen gairebé tots els autors s'ha de convenir que les obres publicades no resolen del tot la qüestió, malgrat que, per regla general, les directives donades per Garola, poques vegades fallin.

Ens proposem en aquest article tractar d'algunes particularitats de l'adobada del blat, particularitats filles de l'experiència.

L'adobada, com se sap, deu ésser completa, és a dir, ha de contenir azot, àcid fosfòric i potassa. La planta no ha de menester en un mateix temps tots els elements nutritius, sinó que a mida que va evolucionant absorbeix un o altre, o bé els assimila en proporcions diferents. En termes generals, les plantes gramínies presenten la major activitat nutritiva des de que són una mica grosses fins a la floració.

Pràcticament, l'adobada que per hectàrea s'ha d'incorporar a la terra abans de la sembra, haurà d'estar composta de 400 a 500 quilos de superfosfat de calç al 15 per 100, 150 quilos de clorur de potassa i 150 quilos de nitrat de sosa,

aquest últim adob serà donat al final de l'hivern. Però aquesta fórmula no es pot pas aplicar exactament en tots els terrenys.

En els països de poc o nul bestiar, on les terres no reben fems, o aquests són en quantitat insignificant, l'azot no es pot estalviar gens ni mica. Una cosa contrària s'observa en la pràctica, i és que els pagesos usen gairebé exclusivament superfosfat i no es recorden o ignoren l'acció dels altres elements. Això, que és perdonable en les comarques on l'adobada es realitza a base de fems, no s'hauria de practicar en les comarques que no utilitzen l'adob orgànic, puix que és l'azot l'element actiu de la vegetació herbàcia.

L'àcid fosfòric ajuda a la formació de les granes i avança la vegetació, de tal manera que els camps adobats amb àcid fosfòric, seguen vuit o deu dies abans que els camps mancats d'aquest adob, amb l'avantatge que impedeix el blat d'ajau-re's.

Els adobs potàssics donen bons resultats, puix que priven el desenvolupament del rovell. Els superfosfats van molt bé en els terrenys calcaris i de bon tros no tant en les terres sense calç.

CLAUDI REDÓ

Excitació a la posta durant l'hivern

FER produir una màquina o un animal en la temporada que els productes van cars, constitueix l'ideal dels pagesos.

A l'hivern l'escassetat d'ous frescos és notable. Aquest és el moment de forçar la producció. Per a produir en gran quantitat es necessita una màquina apropiada. No hi ha res a fer quan la màquina no respon a aquesta condició indispensable. Per la màquina-gallina la qualitat primordial és que sigui de raça ponedora. Una gallina que no fos d'aquesta mena, malgrat se l'embolcallés en un medi favorable, se li donés una ració ben composta i excitant i es practiquessin totes aquelles regles favorables a una posta ex-

cellent, la gallina no perteneixent a una raça ponedora, no podria augmentar la producció en la forma que ho farà una Prat, una Garrotxina o una Vallesana, entre les del país, i una Leghorn, Rodhe island, entre races estrangeres, igualment ponedores.

La forta producció d'ous ha de començar, doncs, partint de la base d'explotar gallines de raça reconegudament ponedora. Però si les gallines d'aquesta raça són tractades en la manera rutinària s'obtindrà tan sols la producció de costum, és a dir, una producció pobra. Pel contrari, aplicant a les gallines de raça ponedora els mètodes moderns de l'avicultura, el nombre

d'ous que es pondran serà molt superior a l'obtingut ordinàriament.

La causa principal de la feble producció d'ous a l'hivern estriba en què la gallina no consumeix la quantitat d'aliments que menja a la primavera, i encara aquesta quantitat inferior es troba minvada per una despesa superior de càl·oric, que la gallina ha de realitzar pel fet que la temperatura de l'ambient és més baixa a l'hivern que a l'estiu.

La gallina no és pas un animal golut com el porc, que en pocs minuts engoleix un àpat. La gallina per a consumir una ració normal, d'acord amb una forta producció, exigeix molt de temps, i com que no menja així que és fosc, resulta que l'animal no ha disposat del temps necessari al seu tarannà per a consumir la ració.

Aquestes consideracions comporten lògicament l'enllumenat o claror artificial. La pràctica ha sancionat aquest fet que es desprèn de la lògica. En tot galliner enllumenat durant unes quantes hores es produeix una quantitat superior d'ous als galliners que es deixen a les fosques.

Admesa la conveniència de l'enllumenat, es presenten algunes dificultats d'ordre tècnic, dificultats, però, que han resolt les experiències. Hi havia avicultors que deixaven el llum encès al galliner fins a les deu; altres, preferien que el vespre transcorregués a les fosques, i donaven el llum a les tres de la matinada; altres, per fi, perllongaven la claror dues hores al vespre i altres tantes l'avançaven a la matinada. Les experiències realitzades a l'estranger han demostrat que cap dels mètodes descrits donava resultats tan bons com el d'encendre la llum a les deu. Llavors la gallina es desvetlla, baixa de la barra i es posa a menjar l'àpat que se li ofereix. Al cap de cinquanta minuts es comença a baixar la intensitat de la llum, de manera que la claror s'assembli a un capvespre; al cap de cinc minuts es deixa el galliner mig a les fosques durant també cinc minuts. En aquest espai de temps les gallines poc a poc han tornat a pujar a les barres i llavors la llum s'apaga del tot.

Aquesta manera de procedir té un avantatge i un inconvenient. L'avantatge és que gasta poca

llum; l'inconvenient, que s'ha de vetllar de deu a onze. Sigui, però, el que sigui el mètode d'enllumenament, els resultats pràctics són sempre superiors als obtinguts en galliners sense claror artificial.

Els efectes del galliner enllumenat durant la nit són resumidament com segueixen:

Els primers quinze dies o tres setmanes de l'enllumenament la posta en sofreix poc o molt a causa del nou règim de vida al qual es sotmet les gallines.

A partir del mes de novembre la posta augmenta ràpidament, mentre que en els galliners sense electricitat la posta disminueix.

Fins a febrer, la posta continua augmentant en els galliners illuminats. Pel desembre, la posta també comença a augmentar en els galliners a les fosques, però la quantitat d'ous és encara superior en els galliners enllumenats.

El nombre d'ous produïts per polles en els galliners a les fosques ha estat de 14 i amb llum de 207.

Per gallines, o sigui animals de segon any de posta, la producció fou de 108 pels galliners a les fosques i de 118 en els galliners amb llum.

L'avantatge, doncs, és tot a favor de les polles. Les gallines amb el petit augment de 10 ous, no paguen ni la despesa de l'electricitat.

No cal pas dir que per a qualsevol polla o gallina fortament ponedora la verdura ha d'ésser abundant, i que les segones o terceres, la farina d'alfals, la farina de carn o de peix, la sorra i la calç han de formar part de la ració per tal de subvenir a les necessitats vitamíniques i a les minerals, indispensables per a la formació de l'ou.

Si el galliner és molt fred, s'haurà de tenir ben tancat. A més, les gallines en saltar a terra serà convenient que trobin un bon tou de palla o boll, damunt el qual es tiraran granes, per a obligar les gallines a un exercici que, escalfant-les, puguin trobar-se en òptimes condicions de producció.

L. GALLINAT

Feu que la ració sigui completa i nutritiva afegint-hi uns grams de

NITROGINA

i obtindreu un engreix ràpid dels porcs i una gran producció d'ous en les gallines

Demanin referències i preus a: FRANCESC ESPINAS - J. A. Clavé, 17 - Telèfon 12.202 - Barcelona

UNA MICA DE TOT

LA GLOSSOPEDA I EL SULFAT DE FERRO

El sulfat de ferro al 10 per 100 és un dels desinfectants a baix preu i d'acció particularment enèrgica contra la glossopeda o febre aftosa.

En cas de perill d'invasió d'aquesta malura s'han de ruixar els camins que menen a la granja. Si la infecció ja és dintre la masia, el sulfat de ferro serà el desinfectant general dels estables i principalment del femer.

El sulfat de ferro també es pot fer servir per a rentar les llagües de la boca (aftes) i les dels ungles. Però, llavors la solució ha d'ésser al 2 per 100.

ENGREIXAMENT DE GALLS DINDIS O PIOCS

La base de l'alimentació dels piocs així que hagin fet el creixement, ha d'ésser de matèries feculents.

Es donarà verd i aigua a discreció. Després es farà una pasta que es donarà al matí, composta de:

Turtó de coco	...	...	...	...	1 part
Manioc	...	...	...	...	2 »
Farina d'ordi	...	...	...	...	1 »

Al mig dia, verdura. Cap al tard, un grapat de blat de moro en gra.

ELS RESIDUS DE LES ADOBERIES SON MOLT BONS PER A LA VINYA

Entre els diversos residus de les adoberies hi ha trossos de substància còrnia (banya, peül·la, esperons, castanyes), que torrada i molta pot aplicar-se immediatament com adob, contenant una forta proporció d'azot.

Després de la curtició queda un residu compost de trossos de carn i grassa, que torrats i molts posseeixen de 8 a 9 per 100 de nitrogen i certa quantitat de potassa i àcid fosfòric.

Així mateix les fàbriques d'extractes tàncics poden donar per filtració i dessecació sang que ha servit per a la decoloració, i la sang, com és sabut, constitueix un excellent adob.

No cal dir que tots aquests adobs, el mateix poden utilitzar-se per la vinya, que per altres plantes i fruiters.

LA MOLSA DELS ARBRES FRUITERS

La molsa i les líquens a vegades són causa de la poca vitalitat dels arbres fruiters.

Per a desembarassar els arbres d'aquests paràsits vegetals, serà convenient de ruixar-los amb la sulfatadora amb la solució recomanada pel professor d'horticultura senyor Petit:

Formol del comerç	...	...	...	2 litres
Aigua	...	...	...	100 »

Encarregueu els fruiters aviat

Estareu més ben servit i plantareu millor

Ametllers.—Ja sabeu que no convé plantar una sola mena d'ametller? Ja sabeu que us cal intercalar una bona mena polinitzadora (que faci de mascle)?

Pruneres japoneses.—Ja sabeu que hi ha altres menes, a més de la que es fa al Llobregat? Ja sabeu que n'hi ha de primerenques? Ja sabeu que en tenim millor col·lecció que ningú més?

Presseguers.—Les bones menes sempre tenen venda. El mateix aquí que a l'estranger, tant a Barcelona com a les grans viles.

FRUITERS, OLIVERS, CEPS us en podem servir a satisfacció.

DEMANEU CATALEGS I PREUS a

RAMON SALA **VIVERS CLOS BLAU**
BALAGUER

UNA VEDELLA DE DOS CAPS

Un veterinari de Vannes (França), anomenat Bot, posseeix una vedella de raça bretona que és realment un cas singularíssim.

La particularitat consisteix en què l'esmentat animal té dos caps. Ha complert ja catorze mesos i gaudeix d'excel·lent i normal estat de constitució, fora l'anomalia assenyalada.

Els caps són units per la part superior, de manera que té un crani comú i, per consegüent, dues banyes i dues orelles. Els ulls, no obstant, són tres, car un d'ells és al mateix punt en què els dos caps s'uneixen. De les dues boques de què disposa, només en fa servir una per menjar, però els dos parells de narius participen alhora i independentment en la respiració.

LA SAL ES UNA METZINA PER L'AVIRAM

Quatre grams de sal poden ocasionar la mort d'una polla d'un quilo de pes viu, si la bèstia durant vint-i-quatre hores no té aigua per beure. Si, pel contrari, la gallina té aigua a la seva

disposició, llavors no mor, però contrau una diarrea que a vegades triga molts dies a desaparèixer.

D'aquest se'n dedueix que la gallina que consum aliments animals no necessita per a res la sal. Pel contrari, un gram de sal per cada deu gallines de les que solament mengen aliments vegetals, els és molt convenient.

S'ha de tenir present que la farina de carn i la farina de peix porten una certa quantitat de sal.

ELS PARTS MANDROSOS

Les vaques que han de vedellar, a vegades s'hi encanten. Cal que les contraccions de la matriu siguin enèrgiques. A vegades per debilitat de la vaca, o perquè està massa grassa i és de temperament limfàtic, el part és molt calmos.

Donar-li un paquet, cada hora, de la següent medicina :

Pols de ruda fresca	5 grams
Sabina polvoritzada	1 »
Peròxid de ferro	4 »
Pols de regalèssia	6 »

NOTICIARI

EL II CONGRÉS INTERNACIONAL DE LA VINYA I EL VI.

Sessió d'obertura al Saló de Cent de Casa la Ciutat

El dia 22, a les onze del matí, tingué lloc, al Saló de Cent de Casa la Ciutat, la sessió d'obertura del II Congrés Internacional de la Vinya i el Vi.

Presidí l'acte el ministre d'Economia, junt amb el delegat d'Itàlia, professor Artur Marescalchi; el delegat francès, M. Llucià Semichon; el director general d'Agricultura; el representant del bisbe, Francesc de Paula Parés, canonge, i el doctor Santmiquel, de la Cambra, i pel rector de la Universitat.

El secretari general, senyor Josep Martínez Molina, ajudant dels serveis d'eno·logia de Catalunya, donà a conèixer algunes rectificacions del programa, i llegeix tot seguit un quantios nombre d'adhesions estrangeres rebudes darrerament.

El president del Congrés, senyor Nicolau García de los Salmones, inspector general del Cos d'Enginyers Agrònoms, dirigí la paraula als congressistes. Des-

prés de donar la benvinguda a tots els concurrents, exposà el pla de treball que el Congrés es proposa realitzar. Digué que Barcelona és avui la ciutat del món que més congressos ha celebrat en menys temps, i expressà la necessitat que tots posin entusiasme en llur tasca, per tal que no sigui aquest el que menys importància revesteixi i pugui donar també el més gran rendiment per a la finalitat proposada. Agraeix a la premsa la cooperació que ha posat a l'obra de divulgació de la notícia de la celebració del Congrés. Després ha fet referència a les tasques realitzades pel I Congrés Internacional de la Vinya i el Vi, celebrat a Bordeus en 1928.

Amb el fi de facilitar a tots els congressistes l'estudi general de l'Agricultura, diu que al palau d'Agricultura, situat a l'Exposició, hi trobaran una mostra dels diversos terrenys i producció espanyola. Parlà després dels països que han tramès els seus delegats, tals com Alemanya, Hongria, Suïssa, Algèria, Grècia, Itàlia, França, Albània i d'altres, i diu que s'han rebut adhesions de més de cinquanta pobles estrangers. Acabà el seu discurs dient que a tots plegats els anima un esperit ferm i decidit per laborar en pro de l'èxit que el Congrés ha d'assolir.

Tot seguit féu ús de la paraula el delegat francès i de l'Office Internacional del Vi, senyor M. Lluçà Semichon. Donà les gràcies per la cordialtat amb la qual se'ls ha rebut. Donà a conèixer els treballs dels laboratoris Enològics, i digué que aviat els serà permès defensar la vinya amb els millors arguments científics. Posà de relleu el mal que poden causar els alcohols mal destil·lats, i digué que cal combatre'ls amb fermesa. Acabà manifestant que s'ha de propugnar per l'abolició de les mesures de prohibició, i donà un visca el Congrés.

El delegat d'Itàlia, Artur Marescalchi, en parlar de la producció vinícola dels països, digué que encara que França sigui la que més produeixi globalment, Itàlia és la que més produeix en proporció a la quantitat de vinya plantada. Parlà també de la defensa dels vins, i digué que la prohibició és una farsa que ha de desaparèixer.

Acabà fent vots per l'èxit del Congrés.

Tot seguit l'alcalde dirigí un breu parlament als congressistes. Manifestà el seu agraïment per la vinçuda de les autoritats.

El delegat alemany digué que encara que Espanya no sigui un país gran productor de vi, és un país que s'interessa vivament per aquest assumpte.

Saludà en nom de les agrupacions vinícoles del seu país a tots els altres representants i als congressistes en general, i acabà dient que no dubta que aquest Congrés ha d'assolir un important èxit.

Finalment, el ministre d'Economia s'aixecà, i després dels països estrangers concurrents, digué que era necessària la unió de tots plegats per anar a la defensa d'allò que és objecte de les presents deliberacions.

Que gran deu ésser el vi quan té tants enemics!, digué el ministre. On hi ha bon vi, afegeix, es menja bé. La seva defensa no solament l'havem de fer per allò que té el vi d'excellent, sinó també per interès, i propugnà per la unió de tots els països productors. Digué que en viticultura, així com en literatura, és lícit matar, però no robar.

Fent al·lusió al seu poble, Xereç, es declarà entusasta del seu país, i per conseqüència, d'allò que ha mamat, car diu que abans de donar-li la llet de la seva mare, primer li van fer gustar unes gotetes de bon vi, el gust de les quals li ha durat tota la vida. I tot seguit declarà obert el Congrés.

DIA 23

Es reuní la primera secció del Congrés (Viticultura), al saló d'actes del Palau de l'Agricultura.

El tema a tractar per aquesta secció era «La reconstitució de la vinya filoxerada», sobre el qual, el director del Cos d'Enginyers Agrònoms, senyor Nicolau García de los Salmones, ha presentat una interessant i documentadíssima ponència. Aquesta ponència presenta els estudis que sobre la valor actual dels principals porta-empelts de cep americà ha fet

l'Estació Ampelogràfica Central, els quals té disposats en els diversos camps d'experimentació que ha establert a totes les comarques vitícoles de la Península. Enclou també estudis particulars d'histologia de les arrels, els quals es porten a cap al laboratori de l'Estació Ampelogràfica per l'enginyer senyor García López.

El treball presentat està compost, doncs, de dues parts.

A) Valor dels porta-empelts, segons el resultat del seu cultiu en aquests camps on s'han plantat.

B) Valor d'aquests porta-empelts, segons l'estudi histològic de llurs arrels.

Com que la primera part A) fa referència a casos de terres que són objecte d'una ampla exposició a la sala de presentació de la Viticultura Nacional, la ponència, en aquella part, no és sinó un assenyalament d'aquests fets amb els gràfics que s'exposen i les conclusions que se'n dedueixen.

El pla d'estudi de la ponència és conèixer el porta-empelt en la seva constitució pròpia pel seu estudi histològic del sistema radicular, que és caracteritzar-lo quant a la seva valor intrínseca.

Conèixer el porta-empelt pels resultats al camp d'experimentació, que és caracteritzar-lo quant a la seva valor pràctica cultural.

Estudia també, la ponència, els terrenys, i diu que els camps comprenen tota la diversitat de les nostres terres de la vinya. Acompanya als gravats una ressenya exposant els resultats, o que dóna el coneixement convenient per a la millor apreciació d'aquests resultats quant a les classes de terrenys.

En parlar del clima té en compte les circumstàncies climatològiques de totes les regions vitícoles de la Península, i queden amb això incloses a l'estudi totes les situacions de la Viticultura nacional.

Exposa també la ponència esmentada, els empelts vinífers que s'han emprat a cada comarca, els quals han estat principalment les generals locals, perquè el coneixement d'aquestes, en el que es refereix a llur afinitat per l'empelt, ja se sap que és factor de gran importància per a la producció.

Dóna després la relació de porta-empelts que s'estudien i el resum dels resultats del cultiu, amb les conclusions especials per a cada classe de terreny i camp, i les generals que han estat sotmeses a la deliberació del Congrés.

El senyor Alberola, de València, ha demanat aclamaments. El senyor García López llegeix el seu treball sobre Histologia de les arrels, el qual és un complement de la primera ponència. Les conclusions d'aquest treball són les següents:

L'estat actual d'aquest estudis, malgrat del copiós material, ja preparat, pot dir-se que està als seus principis, ja que el fet posa de manifest la necessitat d'ampliar moltíssim l'esmentat estudi.

Els treballs realitzats permeten de concebre algunes esperances en els resultats que se'n poden obtenir, probablement més que sobre la resistència filo-



LA MILLOR TUBERIA PER A
CONDUCCIONS A PRESSIO

xèrica, sobre la possible identifikació dels porta-empelts a l'estat de Barbades.

Els beneficis i utilitats que permeten l'estudi històlic de les arrels dels ceps americans, annua a la continuació d'aquest treball que creiem no deixarà de donar-nos coneixements útils respecte a diverses qualitats dels porta-empelts, així com també sobre llur resistència a l'eixut i afinitat, estenent sobretot aquest treball a les viníferes espanyoles.

Es llegeixen a continuació comunicacions de l'enginyer agrònom Nicolau García de los Salmones; del director de l'Estació Vinícola de Cognac; de M. Pahes.

Sobre aquestes darreres, el senyor Nicolau García fa unes observacions.

Segueixen després les comunicacions de: delegat d'Hongria, senyor Piscenti; de M. Vivet, de l'Estació ampelogràfica de França; de Rafael Ganin, de l'Estació Enològica de Requena; de Jacob Kosbal, de Txecoslovàquia; de Cenios Morales, enginyer agrònom de Ciudad Real; del senyor Alberola, de València.

M. Bonet, de Montpeller, fa unes observacions.

El senyor Arauza, de Pamplona, presentà un treball: «Les vinyes espanyoles».

Després, l'italià Dalmasso, delegat de l'Institut Internacional d'Agricultura a Roma, presenta un rapport sobre els transports i demana que es treballi per a la modificació de la convenció de Berna, per al transport de material antifiloxèric, i sigui lliure a tots els països.

Fan comentaris sobre la proposició el delegat de Romania i el de Grècia.

Es parla després de la Comissió Internacional Permanent Vitícola, i s'acorda propugnar la reorganització d'aquell organisme.

Per tal de tractar l'assumpte més detalladament, el senyor Nicolau García de los Salmones proposa que els delegats de les nacions vinícoles concurrents al Congrés es reuneixin aquesta tarda, a les set, al mateix Palau de l'Agricultura.

S'accepta la proposició.

Finalment, el president de la mesa aixeca la sessió.

* * *

La taula executiva de la primera secció ha quedat formada de la següent manera: President, senyor Nicolau García de los Salmones, el qual no ha pogut presidir per ésser el ponent; vice-president, M. Guillón, del Marroc; vocals Giovanni Dalmasso, director del Servei Vinícola d'Itàlia, i Carles Müller, delegat alemany; secretaris, García López, Roman Garrido, Antoni Almirall i Ferran Silveda.

Reunió de delegats estrangers al Palau de l'Agricultura.

Visita a diversos llocs de la ciutat.

Al saló de sessions del Palau de l'Agricultura, a la tarda, a les set, van reunir-se els delegats estrangers concurrents al Congrés, per tal de celebrar un canvi d'impressions respecte el projecte de nomenar una comissió internacional que cuidi de portar a cap les gestions necessàries per a la reorganització i funcionament de la Comissió Internacional de Viticultura, organisme que existia abans de la guerra.

Van intervenir en la discussió els delegats de França, Alemanya, Xile, Itàlia i Romania.

Es va prendre l'acord de fer els treballs necessaris per a realitzar aquelles gestions.

Els congressistes, a la tarda, van recórrer també diversos llocs de la ciutat. Van sortir de la Plaça de Catalunya amb set auto-cars. Visitaren el Port, Parc de la Ciutadella, Passeig de Sant Joan, Sagrada Família, Passeig de Gràcia, Bonanova i Pedralbes. Retornaren, després, al mateix punt de sortida.

A la tarda, el ministre d'Economia Nacional va visitar el Palau d'Agricultura. Fèu un examen detingut de l'exposició de viticultura i enologia espanyoles, anexa al Congrés que se celebra.

DIA 24

Al saló d'actes del Palau de l'Agricultura, s'han reunit la segona i tercera seccions del Congrés.

Presidia la primera el senyor Oliveres, acompanyat dels senyors Cabachió, Oscar, Garrido i Antúnez.

Després de dedicar oberta la sessió, el senyor Oliveres ha manifestat que havent tingut de traslladar-se a Madrid el sots-secretari del Ministeri italià, senyor Mariscalchi, ell ocuparia en nom seu la presidència de la taula.

El senyor Semichron, director de l'Institut Enològic de Narbona, llegeix seguidament la seva ponència sobre el tema «La fermentació de mostos i elaboració de vins». Exposà la conveniència de realitzar la fermentació contínua, coneguda per la fermentació super-quata.

El senyor Oliveres glossa el treball del ponent i explica la ponència. Felicita l'autor i afegeix, després, que aquell procediment evitarà que els vins es posin agre-dolços. Acaba demanant al Congrés un vot d'admiració al treball del senyor Semichron.

El senyor Carrion elogia l'anterior treball i afegeix que la fermentació super-quata interessa més a Espanya que a altres països per les condicions i qualitats dels vins i l'elevades que són les temperatures, ço que fa que en el nostre país hagi començat a practicar-se ja pel Sindicat de Sax (Alacant).

Els representants de Portugal, Hongria i França fan interessants aportacions a aquests procediments, totes elles d'adhesió al nou mètode.

Domènec Díaz, del Sindicat de Manzanares, fa una pregunta sobre si cal prendre algun acord respecte a l'admissió del benzoat de sosa. Contesta el senyor president que encara que a Espanya estigui prohibit, pot sollicitar-se l'autorització de la superioritat. És acordat.

En finalitzar la sessió, el senyor Oliveres pronuncia unes eloqüents paraules d'elogi per al que anomena salvador de la viticultura, M. Gayon, i prega a l'Assemblea que guardi un minut de silenci a la seva memòria. Es fa així, i acte seguit s'aixeca la sessió.

Seguidament ocupa la presidència de la taula executiva, el delegat francès M. Barthe, cap del Camp Viti-Vinícola de França.

En obrir la sessió, el president dirigeix unes paraules als congressistes recordant a L. Gazon. Pronuncia frases d'elogi a la personalitat del savi viticultor.

Es llegiren a continuació les conclusions del treball del doctor Decief sobre el tema «Defensa del vi i lluita contra la prohibició».

El representant fa importants manifestacions so-

bre el benefici que aporten els vins a l'organisme dels nens. Dóna una explicació minuciosa, extensa, sobre la forma en la qual al seu país porten a la pràctica aquella teoria.

El president diu que el treball del representant de Grècia serà publicat al «Butlletí de l'Office International del Vi».

El senyor J. England, doctor en Sociologia a la Universitat de Ginebra, diu que l'alcoholisme és allò que més perjudica el consum de vi.

Fa una crida perquè s'hi lluiti en contra. Afegeix que els cocktails són, també, un flagell que s'ha de combatre.

El senyor Calvaichi, delegat italià, diu que és necessari separar els vins de l'alcohol, perquè el vi és vida per als homes i l'alcohol és un fuet per a la humanitat. Afegeix que si el Congrés vol combatre la prohibició és necessari que tots s'apleguin sota una mateixa bandera, la bandera de la puresa del vi.

El president diu que, efectivament, l'alcohol és l'antidot del vi.

Pasqual Carrion, enginyer agrònom, parla d'un homenatge al doctor Cref.

Fa al·lusió a una memòria que aquest doctor va presentar a l'Office Internacional del Vi, demostrant les qualitats benèfiques d'aquest líquid.

Un congressista demana que s'aprovi el no permetre per l'elaboració dels vins altre sucre que el que prové d'ells mateixos.

El doctor Cref agraeix la proposició d'homenatge. Diu que si es realitza el banquet, es brindarà amb vi espanyol, el primer vi amb el qual es va dir la primera missa a Amèrica.

El senyor Jesús Lacalle diu que la prohibició no és fonamentada pas en causes higièniques, sinó en causes econòmiques. Demana que la qüestió de les cirrossis es generalitza per tal de poder distingir les malalties alcohòliques.

Vicens Vellana, vocal del Consell nacional de Viticultura d'Espanya, diu que és necessari interessar als respectius governs perquè tots plegats sol·licitin al Govern dels Estats Units d'Amèrica per via amistosa la derogació de la llei seca, per constituir aquesta un atemptat contra l'Economia nacional dels països. Que se sotmeti el cas a la Societat de Nacions i si és possible al Tribunal Internacional de Justícia Permanent, i, en últim cas, exercir el cas de reciprocitat.

Després d'aprovar les conclusions, el president aixeca la sessió.

DIA 25

A les deu del matí, va reunir-se la primera secció del Congrés per tal de tractar sobre el segon dels temes que li han estat donats: «El cultiu del cep».

Presideix el senyor García de los Salmones, el qual exposà la conveniència d'activar els treballs de les seccions, ja que el temps demana pressa i es porta en cert retard.

Francesc Pascual de Quinto dóna compte dels seus treballs relatius al cultiu del cep; refereix en ells els tractaments que s'han de donar a les vinyes.

Presenta sis conclusions i afecten: als resultats experimentables que permeten afirmar ésser indispensable treballar el sòl; a les tres classes de treball que s'han de practicar a la vinya, és a dir, la d'alçar al final de l'hivern, la de binar a la primavera i la tercera llaurada al temps de la floració. La tasca

d'alçar es fa sempre amb bolcadora; la de binar arriba sempre a profunditat mitja als països càlids i escassa als freds; la tasca d'estiu serà sempre superficial. I per últim, que no s'ha d'efectuar mai cap treball en temps de gel, així com en les èpoques en les quals són de témer les gelades tardanes, amb el fi d'evitar els accidents que podrien ocórrer com a conseqüència d'aquesta manera de procedir.

S'aprovaren aquestes conclusions.

El senyor García de los Salmones diu que el senyor Quinto ha estat durant molt temps professor de les Escoles d'enginyers agrònoms a la Diputació de Logronyo, la qual cosa exposa perquè es considerin fonamentades les idees exposades.

El senyor Carrions presenta una ponència en la qual exposa que s'han de preferir els tabons de preparació de terreny per a la vinya a aquells que remouen el terreny sense capgirar-lo.

El representant de Romania presenta un extens treball amb fotografies, el qual és resumit pel mateix autor, degut al poc temps disponible.

Es presenten altres treballs que no són llegits, però els quals constaran a la Memòria del Congrés, i el president aixeca la sessió.

Ocupa seguidament la presidència el senyor Oliveres, el qual dóna per oberta la sessió de la secció segona.

Ell mateix dirigeix una salutació a M. Marcarc, president del I Congrés Internacional de la Vinya i del Vi, i a la delegació francesa que acaba d'arribar amb ell.

Dóna compte després d'un exemplar rebut de l'obra de M. Manso, director de l'Estació Enològica de la Campagne.

Proposa també que es trametin telegrams felicitant els governs de Xile i Itàlia per haver sortit il·lesos dels atemptats el President de la República i el príncep hereu d'aquells dos països, respectivament.

Els delegats de les dues nacions esmentades donen les gràcies en nom de llurs governs respectius.

Es llegeixen a continuació els treballs d'Antoni Almirall, del Camp de Llevant; de Moisés Laporta, de la Rioja; i Enric Carballo, d'Andalusia.

Es llegeix després la ponència del representant del Marroc francès, la qual presenta les següents conclusions: Per obtenir vinyes negres, fins de taula, de tot mèrit, no hi ha en l'actualitat altre procediment a seguir, en la seva cria i envelliment, que el normal, el qual comprèn l'ús assenyat dels replens, classificacions, filtracions i condicionalment la pasturitació.

Usar processos ràpids de cria i envelliment no pot recomanar-se avui amb totes les garanties que dóna aquell i solament es considera possible el seu ús per a vins de competència.

Són aprovades pel Congrés.

Seguidament s'aixeca la sessió i es reuneix la tercera secció, presidida per M. Barthe.

El senyor García de los Salmones posa a la consideració del Congrés la Memòria de la reunió de delegats estrangers per tal de tractar de la reorganització de la Comissió Internacional Permanent.

Llegeix els acords presos.

El president cedeix el seu lloc al senyor Garrido, director general d'Agricultura a Espanya, el qual acabava d'entrar al saló de sessions.

Un congressista proposa una moció de complement. Parla també el delegat senyor Camaccio.

El delegat de Xile diu que hi ha d'haver proporció de delegats perquè es perjudicaria certs països.

Finalment el Congrés accepta aquelles conclusions i s'acorda trametre-les a l'Office Internacional del Vi.

El senyor García de los Salmones, després d'exposar les qualitats de bon agricultor i l'amistat que l'uneix a M. Sabaté, llegeix una lletra d'aquest senyor, en la qual, el comunicant lliura al Congrés la quantitat de cent mil francs. Aquests cabals s'han de destinar a tasques de propaganda per a contrarestar la que porten a cap els partidaris de la prohibició, i demostren amb arguments científics les condicions benèfiques del vi. Els cent mil francs seran tramesos a l'Office Internacional.

El senyor Garrido diu que ha estat molt agradable per ell el sentir com a primeres paraules les d'una lletra com la del senyor Sabaté. Tot el que es tracta de diner, amb diner es resoldrà. Em sembla—afegeix—que sobren tècnica i ciència; per tant el que manca són cabals per a portar a cap els treballs de mundial demostració d'allò que veritablement és el vi. Honora l'Economia Espanyola que jo represento—diu—que hagi estat un espanyol qui hagi fet una tal donació amb tanta de magnificència.

Es llegeix una ponència de Cristòfol Mestre, director del Servei Agronòmic de Vilafranca: Lluita contra el frau i adulteració dels vins.

S'aproven les conclusions.

Es llegeix després una comunicació de la Confederació de Viticultors Espanyola. La comunicació ataca el problema del concepte del vi.

Intervenien en la discussió de la comunicació els delegats d'Itàlia, el d'Espanya, el de Romania, Bertran Dègie, M. Guillemon, Gil Vernet, M. Bartho, senyor Oliveres, el delegat de Xile, el de Grècia i el de l'Argentina.

Finalment s'acorda que en la definició de vi es faci constar la total o parcial fermentació.

Queden acordats alguns paràgrafs més d'aquella comunicació, però donant-se compte el senyor president que eren les dues de la tarda, dona, després d'unes paraules del delegat de Portugal, per aixecada la sessió.

DIA 26

Banquet d'homenatge al doctor Decref

A dos quarts de dues de la tarda i al Restaurant Popular, tingué lloc el banquet d'homenatge internacional al doctor Joaquim Decref, president del Comitè científic enològic a l'«Office International du Vin» i delegat del ministeri d'Economia, pels treballs que ha portat a terme a favor de la difusió del vi.

Ocuparen la presidència, ultra l'homenatjat, el senyor Garrido, director general d'Agricultura; les autoritats, el senyor Oliveres, catedràtic de l'Escola d'Agricultura; García de los Salmones, president del Congrés de la Vinya i el Vi; Barthe, delegat francès, i els altres països estrangers. Damunt les taules figuraven nombroses marques de vins del país, que eren successivament provats, alabats i sovint repetits pels comensals decidits, costés el que costés, sense arribar, però, a cap excés, per morigerat que fos, a contribuir a la defensa més aferrissada de la vinya i el vi.

En servir-se el cafè s'aixecà el senyor Juli Terin, president de la Confederació, per oferir el banquet i féu grans elogis del doctor Decref. Parlaren després

M. Barthe, delegat francès; el senyor Oliveres, que féu l'eulogi del porró; el delegat Italià senyor Cavoccio, que parlà del Dante i altres autors; el senyor García de los Salmones, president del Congrés, el delegat de Romania, el doctor Decref, que agrai l'homenatge, i, finalment, el senyor Garrido.

Acabat el banquet els comensals passaren al Palau d'Agricultura on, a la sala d'actes, el doctor Decref donà la seva conferència. Mentre hi anaven, mossèn Sebastià Canton López, de la Cambra Oficial Uvera, d'Almeria, que havia obsequiat els comensals amb els magnífics raïms que omplien les cistelles de fruita que guarnien la taula i delectaren el paladar dels assistents, féu present als periodistes d'unes caixes de raïms d'Alhama d'Àmeria, població que produeix la millor qualitat, que exporta a Anglaterra, Alemanya, països escandinaus i Amèrica del Sud.

DIA 27

Per tal de finir la sessió suspesa el dia anterior, diumenge, a les nou del matí, va reunir-se la tercera secció del Congrés.

Van posar-se a la consideració del Congrés els pocs treballs que restaven i després d'unes intervencions de diversos congressistes van quedar tots aprovats.

Entre els delegats estrangers i la presidència de la Taula Executiva van creuar-se mots de salutació i les més vives felicitacions per la nombrosa tasca realitzada en mig del més bon criteri i cordialitat entre els congressistes.

El president de la taula M. Barthe, diputat de la Cambra francesa i cap del camp experimental Viti-vinícola d'aquell país, va aixecar la sessió.

Es va reunir seguidament la primera secció, presidida pel senyor Teodoresco, delegat de Romania.

Primerament es llegí una comunicació del senyor D. G. Saragayno, gerent de la Unió Italiana de la Càmera del Vi. Aquesta ponència tracta dels mercats sud-americans consumidors de vi.

El senyor Semichon, membre de la delegació francesa, després de fer una extensa relació de la ponència del senyor Lagnetu, llegeix les conclusions que aquella presenta. El treball del ponent Lagnetu és sobre l'alimentació de la vinya.

El delegat de Grècia diu que l'aporiació del senyor Lagnetu és una de les més importants que s'han efectuat.

En nom de les ciències agronòmiques diu que el Congrés li deu un vot de gràcies.

M. Barthe, en nom d'aquell savi agrònom, dona les gràcies i ofereix, en nom d'ell, el seu laboratori a les delegacions estrangeres que vulguin estudiar aquell mètode.

El delegat d'Hongria parla de la qüestió de la fertilitat del sòl, cosa—segons ell—que es mereix un estudi que permeti saber la veritable valor i riquesa dels terrenys.

Semichon s'adhereix a les manifestacions anteriors.

El senyor García de los Salmones diu que tots els agrònoms i agricultors deuen gratitud a Lagnetu pel seu estudi fet sobre els adobs. Fa una relació dels coneixements trets de la idea d'aquell savi.

El senyor president exposa al Congrés que hi ha una comunicació del senyor Didon, la qual, com que no presenta conclusions, serà passada memòria general del Congrés.

Fernàndez Díaz de Casadiego presenta un altre treball sobre la fertilització.

El president diu que donada la pressa que corre per tenir poc temps disponible, els treballs dels quals llur autor no estigui present, seran passats als protocols i se'n donarà compte a l'acta.

Es llegeix una ponència del senyor Nonell, cap de la Secció Agronòmica de Barcelona.

Altres treballs de la Secció Patològica de Madrid i del delegat alemany Ramyan.

Garrido elogia la ponència del delegat alemany.

El delegat de Xile fa manifestacions que estan d'acord amb les del senyor Garrido.

El senyor Nonell fe unes observacions del senyor Garrido.

Després d'intervenir en polèmica sobre aquella ponència diversos oradors, el president aixeca la sessió.

Ocupa la Taula el senyor Oliveres, president de la segona secció les funcions de la qual comencen.

El senyor Semichon llegeix dues comunicacions seves sobre «Les malalties del vi».

El Congrés les aprova.

El senyor president dona a conèixer dues comunicacions de Rússia, les quals s'acabaven de rebre per mitjà d'un avió.

Una és de l'estació Enològica d'Enapa.

Les dues s'adhereixen al Congrés, felicitant-lo.

Es llegeixen les conclusions del treball del senyor Mieux, les quals s'aproven.

El senyor Oliveres presenta unes conclusions que són llegides per ell mateix. El Congrés les aprova per unanimitat.

Es llegeix, després, una comunicació en la qual es demana del govern una recompensa per al senyor García de los Salmones, en consideració als seus treballs activíssims i fructífers en pro de l'agronomia nacional.

Tot el Congrés s'hi adhereix.

Gil Vernet fa elogis calurosíssims del senyor Oliveres i demana que també es tingui en compte la tasca no menys important realitzada per aquest il·lustre agrònom.

El Congrés s'associa unànimament a la demanda del senyor Gil Vernet.

El senyor García de los Salmones, el qual parla amb emoció més que visible, diu que tota la seva vida ha treballat per amor a l'agronomia i que en treballar no ha fet més que complir un deure contret. Molt modestament diu que allò que d'ell s'admira no és més que allò que està obligat a realitzar. Expressa agraïment per a tots els congressistes. Té unes paraules

les optimistes quant a l'amistat que uneix a aquells qui treballen per una mateixa obra.

Parla després el senyor Oliveres el qual fa una relació de la seva vida de viticultor. Fa menció d'unes paraules formulades pel director general d'Agricultura, i explica la seva actuació de cap de l'estació experimental de Vilanova. Diu que creu immerescut l'honor amb el qual se'l vol distingir, però que agraïx la bona intenció que el Congrés demostra envers ell.

En acabar es dediquen aplaudiments als dos savis agrònoms.

S'aixeca finalment la sessió de la segona secció del Congrés.

Solemne clausura del Congrés

En el mateix saló tingué lloc la clausura d'aquest segon Congrés Internacional de la vinya i del vi.

Ocuparen la presidència: el director general d'Agricultura, don Andreu Garrido, en representació del ministre d'Economia Nacional, el president del Congrés, don Nicolau García de los Salmones; M. Marcad, president del primer Congrés Internacional de la vinya i del vi.

Els senyors Marcad, Barthe, Dalmasso, Muller, Dickey, Roussopoulos, Teodoresco, Oscar Garrido i delegats estrangers, pronunciaren discursos d'agraïment al Comitè organitzador per les atencions que se'ls ha dispensat durant l'estada a la nostra ciutat. Dediquen elogis per a la ciutat i per a l'Exposició, els quals la qualifiquen com a meravella mundial.

Parlaren també els representants de la Confederació de Viticultors d'Espanya, senyor Tarin, de la Federació Nacional d'Exportadors de vins; i Gil Vernet, els quals van enlairar la tasca del Congrés, i feren vots perquè la Comissió internacional de Viticultura assoleixi com més aviat millor les seves profitoses funcions.

El president del Congrés expressà la seva gratitud a aquells que havien fet al·lusió a la seva persona, i als treballs d'organització del Congrés. Fèu vots perquè les conclusions aprovades en el Congrés es vegin aviat realitzades, i acabà acomiadant-se dels congressistes.

El director general d'Agricultura expressà l'honor que li cabia clausurant aquest Congrés. Com a espanyol, afegí, sento l'enorme satisfacció del brillant paper fet per Espanya en aquest Congrés, en el qual s'han reunit personalitats estrangeres de reconeguda competència enològica.



CAMISERIA, CORBATERIA,
MITGERIA, GENERES DE PUNT

MAS I ROCA
CAMISERS

CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA

PORTAFERRISSA, 24 - TEL. 17642
FONTANELLA, 16 - TEL. 12211

BARCELONA

Lloà el gest del senyor Sabaté per haver posat a disposició del Comitè la quantitat de 100.000 francs per als treballs de reorganització de la Comissió internacional del vi.

Lloà els senyors de los Salmones i Oliveres, a aquest pel que ha fet en pro del Congrés, i a aquell, a més, per l'Exposició dels vins espanyols que s'exhibeixen a la secció d'Enologia del Palau de l'Agricultura. Digué que això sol constituïa una riquesa enorme i demostrava el treball efectuat en pro de la consecució, pel senyor de Los Salmones.

INAUGURACIÓ DEL CURS INTERNACIONAL D'AGRICULTURA

El dia 16 a les quatre de la tarda, es va inaugurar al saló de conferències del palau d'Agricultura el Kurs Internacional organitzat per l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre.

El baró d'Esponellà va parlar de «La producció agrícola a Espanya».

Hi havia representacions de les autoritats, de les entitats econòmiques i culturals i un públic nombros i distingit.

«En rebre l'Institut Agrícola l'encàrrec d'organitzar tot el que a la Secció d'Agricultura corresponia— digué— volguérem donar ànima i vida a la Secció Agrícola, organitzant i promovent l'organització de diversos Concursos i Congressos, alguns ja celebrats, altres per celebrar.

Per aquest motiu entrà al nostre pla organitzar el Kurs Internacional d'Agricultura que en aquests moments s'inaugura, i en el qual prendran part homes eminents del país i de l'estranger.

Donà una breu impressió respecte la naturalesa del territori espanyol. En general — digué — és poc apte per a la producció, però la tenacitat de l'agricultor salva aquell obstacle.

Aportà nombroses dades per a demostrar els beneficis del regadiu a diferents regions espanyoles, que d'un estat de misèria passen en poc temps a incrementar la seva producció i la riquesa general del país.

Comarques que no arribaven a 50 habitants per quilòmetres quadrat s'acosten a 1.000 en virtut del regadiu.

Ultra les grans obres hidràuliques, es refereix als beneficis dels petits regadius, en els quals la iniciativa individual, ofereix exemples dignes de lloança.

L'agricultura és la principal font de riquesa nacional. El 70 per cent de la població econòmicament activa d'Espanya viu de l'agricultura.

El valor total per any de les produccions agrícoles puja a nou-mil milions de pessetes.

Analitza detalladament la distribució per produccions agrícoles de les 50.510.212 hectàrees del territori espanyol, i posa de relleu alguns defectes que pateixen determinats rams de la producció, l'avenç experimentat en altres, i les orientacions que haurien de seguir-se per créixer la riquesa nacional.

Dóna una impressió de conjunt de la ramaderia espanyola, i es detura en l'examen de les característiques d'algunes races.

Fa algunes referències al consum de les carns i llet i a la petita ramaderia.

Generalment, en parlar de la riquesa de Catalunya només es posa de relleu el seu poder industrial, sen-

se recordar que en realitat l'agricultura de Catalunya admet paral·lel amb la de les més avançades d'Espanya.

En l'ambient agrícola de Catalunya sorgí l'any 1851 l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, quan l'esperit d'associació estava adormit.

L'Institut és l'entitat agrícola més antiga del territori espanyol. D'ençà d'aquella data, la història de l'Institut és la història de l'Agricultura a Catalunya; no hi ha problema d'interès agrícola que no sigui estudiat per l'Institut.

En naixer fundà una revista que no ha vist interompuda ni una sola vegada la seva publicació; el mateix que el popular «Calendari del Pagès», breviar dels agricultors catalans.

Traça un quadro sintètic de l'història d'aquesta associació, que no deixa problema agrícola per estudiar.

SEGONA CONFERÈNCIA

El baró d'Esponellà, que presidia, va presentar el conferenciant, el doctor Lleó Moyer Estabrock, nord-americà, al servei de l'Institut Internacional d'Agricultura de Roma, que està encarregat dels treballs directores del cens agrícola mundial, que es farà l'any vinent.

Un cens — digué — és en càlcul, una enumeració, un inventari. Ja en els segles primitius els caps de família comptaven les seves riqueses, les seves dones, les seves armes, els seus animals. Després, el caps de tribu feien inventari dels seus guerrers, dels seus ramats, dels seus queviures. Avançada la civilització, els Governos comptaven els habitants, les finques, els soldats i mariners, els vaixells les municions, la moneda i les riqueses.

Sabem dels censos agrícoles elaborats a Egipte milers d'anys abans de l'era cristiana; sabem dels censos de Roma; sabem dels censos actuals.

Un cens és necessari als que porten la direcció dels països per a poder elaborar els plans de govern. La direcció que donin al carro de l'Estat dependrà del quadro de la situació, de l'estadística en què estigui continguda la marxa de la nació. D'aquesta manera s'explica que els Estats Units d'Amèrica hagin destinat la gran quantitat de 40 milions de dòlars per a l'elaboració dels censos de població i de les indústries, compresa l'agricultura, en 1930.

Un cens ha d'ésser el més complet possible; l'estadística és el que palesa millor l'oferta i la demanda, i ella regula els preus, els salaris, les rendes i el poder d'adquisició.

Sols de 150 anys ençà l'estadística ha estat considerada, sense excepció, ciència indispensable al progrés dels pobles. Això ha contribuït al creixement de les indústries, del comerç, del transport. L'empena més gran l'ha rebuda l'estadística després de la gran guerra. Fruit d'aquesta empena, les dues grans institucions d'aquest ordre: la Societat de Nacions, de Ginebra, i l'Institut Internacional d'Agricultura, de Roma.

L'agricultura no ha tingut fins ara cap cens mundial; les dades estadístiques són incompletes i fragmentàries; les seves xifres no tenen comparança. D'aquí ve que en la VI Assemblea de l'Institut Internacional d'Agricultura de Roma, celebrada en 1924, s'acordés començar la confecció d'un cens agrícola mundial. Les despeses de la confecció d'aquest cens

les paga l'esmentat Institut, la International Education Board i el Departament d'Agricultura dels Estats Units d'Amèrica.

Per a la confecció d'aquest cens s'invità, en primer lloc, els Governos a col·laborar-hi. En un any es reberen a Roma les contestes de 54 Governos aprovant la idea i oferint la seva cooperació.

Immediatament s'analitzaren els censos agropecuaris realitzats anteriorment. De 200 Governos, grans i petits sols 60 havien realitzat aquell cens. De 1900 ençà no arribaven a 40, i encara efectuats en anys diferents, i sols dos obeint un mateix pla. Llavors s'acordà crear un formulari-típus, senzill, limitant-lo a la classificació de la terra, superfície i producció dels principals cultius, i nombre d'animals. S'imprimí el corresponent butlletí en anglès, francès i espanyol. Se circularen formularis a tots els Governos del món, la distribució dels quals quedà acabada en 1926. I llavors el director de l'Oficina, el conferenciant, doctor Lleó M. Estabrook, començà a visitar les capitals de tots els països invitats, i preparà l'elaboració d'aquest cens que ha de fer-se en 1930.

En els països visitats s'ha posat a la parla amb els ministres d'Agricultura i amb els directors de les Oficines d'Estadística, disposant la forma de confecció del cens.

El doctor Lleó M. Estabrook ha visitat en 1926 i 1927 les capitals de tots els països d'Europa, llevat Albània, la de tots els països de l'Àfrica septentrional i de l'Àsia occidental a les costes de la Mediterrània. Posteriorment es traslladà al Canadà, Estats Units i Mèxic; seguí Cuba, Jamaica Haití, República Dominicana, Puerto Rico i Panamà. Continué per les illes Hawaiï, el Japó, Corea, Manxúria, Xina septentrional i meridional, Formosa Indoxina, Filipines, Borneo, Austràlia i Nova Zelanda. A finals de 1927 el doctor Estabrook estava a Java, visità els Estats malais federats, Siam, l'Índia, Aràbia, la costa francesa dels Somalis, Etiòpia, i per la costa oriental de l'Àfrica, Madagascar; d'aquí es traslladà a Mozanbic; de l'Àfrica del sud passà al Brasil. L'Uruguai, Argentina, Xile i el Perú, i d'aquí es traslladà a Roma, on tenia lloc la IX Assemblea general de l'Institut Internacional d'Agricultura. En aquesta Assemblea s'acordà afegir al cens agropecuari el cens dels boscos, i ampliar més detalladament el cens del bestiar boví.

Visitada després la capital d'Albània, el qual país li faltava per visitar Europa, el senyor Estabrook, a principis del present any, es traslladà als Estats de l'Amèrica central i visità l'Equador, Venezuela, Colòmbia, La Guiana britànica, Trinitat i Barbados; tornà a Roma a finals d'agost passat. Així es pot dir que estan preparats per elaborar el cens agropecuari mundial de 1930 tots els països del món.

Els països que contribuiran a aquest cens representen el 97 per cent de la superfície total i de la població del globus, i probablement més del 99 per cent de la producció agrícola total del món. Les dades particulars de cada país seran centralitzades a l'Institut de Roma, el qual establirà els oportuns quadros comparatius i recapitulatius.

Serà complet aquest cens? La impressió del doctor Estabrook és que serà complet a tots els països ben organitzats d'Europa i a tots els de parla anglesa de la resta del món. Als altres països, encara que el cens no es confeccioni amb aquella precisió que fóra de desitjar, haurà servit per posar els fonaments

dels vinents censos agropecuaris, i cal esperar que els futurs censos desenals de l'agricultura mundial seran cada vegada més perfectes en qualitat.

El doctor Estabrook fou molt aplaudit per la concurrència.

QUARTA CONFERÈNCIA

La quarta conferència del Curs Internacional d'Agricultura, donada al Palau de l'Agricultura de l'Exposició, anà a càrrec del doctor Joaquim Decref, qui parlà de «Defensa de la riquesa vinícola d'Espanya».

El conferenciant fou presentat amb paraules de sentida admiració, pel senyor Baró d'Esponellà.

El doctor Decref digué que el vi no solament és una beguda higiènica i alimentícia, sinó que precisament per aquestes condicions resulta ésser l'antídot de l'alcoholisme. A Espanya, el país més vinícola d'Europa mentre es va beure solament vi espanyol no hi va haver mai alcoholisme. Aquest s'ha manifestat quan ha estat enveïda per begudes exòtiques, i les classes que s'hi han lliurat han començat a donar un cert contingent d'alcohòlics. Presentar l'alcoholisme com un fantasma destructor de la humanitat, sols poden fer-ho els països que no han pogut conèixer el vi i s'han lliurat, en canvi, a les begudes artificials.

Hi ha dos gèneres de causes que s'oposen al desenvolupament de la riquesa vinícola espanyola: causes endògenes i causes exògees.

Entre les causes endògenes s'hi han de comprendre els metges espanyols. El vi, com la sal, els ous, les carns i altres productes, ha de suprimir-se en el règim de certa classe de malalts. Però seria absurd de predicar que cal suprimir la sal els ous i les carns en general, pel sol fet de què llur consum perjudica els diabètics, els hepàtics i els artrítics, respectivament. I no obstant, perquè el vi té alcohol, el vi ha estat proscrit gairebé en general pels metges, sense tenir en compte que l'alcohol és necessari a la vida de l'home.

En cap país, si no en el nostre, l'embriagar-se denigra i inutilitza l'individu. En cap exèrcit ni marina del món, sinó en l'exèrcit i la marina d'Espanya no es veurà mai un individu embriac. I això és degut a què l'alcohol dels vins espanyols no produeix embriaguesa, sinó que produeix una sensació d'eufòria sense arribar a la intoxicació, mentre que els èters de les begudes exòtiques originen en l'organisme una acció d'estupeficients.

El vi, begut com el beu la majoria de la nostra gent, proporciona elements necessaris a l'organisme (descartada la sidra i la cervesa).

A l'Alemanya del Nord, el consum de l'alcohol és de 8'25 litres per habitant; a Dinamarca, 8'25; a Holanda, 4'59; a Bèlgica, 4'50; a Suècia, 4'13; i a Espanya, no arriba a dos l'tres per habitant. Amb els 22 milions d'habitants que té Espanya, hi ha una mortalitat per alcoholisme agut i crònic, de 1'80 per cada 100.000 habitants, compresos en aquest 1'80 els malalts de sífilis i de tuberculosi, en els quals l'alcohol és causa auxiliar per a produir llur mort.

A la Península l'alcoholisme és menor a les províncies que beuen vi, que no pas a les que no en beuen. A Astúries i Bascònia on es beu vi, sinó sidra i licors, hi ha la màxima mortalitat peninsular per alcoholisme: 0'22 per cada 10.000 habitants, en una població de 1.965.162 ànimes.

Altra causa endògena és la tolerància de les autoritats per a les begudes exòtiques, causa de què hagi augmentat l'alcoholisme en les classes mitja i aristocràtica.

El Govern hauria de prohibir—diu el doctor Deref—la introducció i ús del whisky, cook-tails, vermut, absenta, ginebra etc. O en tot cas, recarregar els drets d'entrada d'aquestes begudes. Així es podria compensar a Diputacions i Municipis perquè el vi natural no tingués tants recàrrecs.

L'únic remei contra l'alcoholisme és el vi bo i a bon preu. A les comarques vitícoles—a Espanya a la de Xereç—els carregadors de bocois arriben a edats de longevitat, i alguns passen de la centena d'anys.

El Govern deu perseguir també els falsificadors de vins espanyols, considerant-los reus de delictes sanitari.

Hi ha vins del país especials per a aperitius, beneficiosos a l'organisme, aptes per augmentar les secrecions gàstriques, reparant-les per a una bona digestió. Cal beure aquests vins i desterrar els aperitius exòtics com el vermut nociu a la salut. Però tot això, hom no ha d'esperar que ho facin els Governos. Els viticultors han de preocupar-se de fer la campanya convenient per a desferrelar el mal costum de beure begudes alcohòliques nocives. Hi ha cinc milions d'espanyols que viuen del vi, i ells han d'ésser els primers interessats en la campanya. Cal investigar científicament quant es refereix a aquests assumptes; cal intensificar la tasca estadística. El cinema és una bona arma per a demostrar el profit que reporta a la humanitat que es begui bon vi, contrarrestant la campanya americana, on es preté demostrar els estralls de l'alcoholisme està minant aquell país precisament perquè no beu vi.

Entre les causes exògenes hi ha la campanya exterior contra el vi. La llei seca dels Estats Units ha produït el major focus d'alcoholisme conegut en el món. Amb la pretensió d'Amèrica, de què la Lliga de Nacions proclamés la llei seca universal, hauríem anat a parar a la destrucció de tots els ceps d'Espanya, Itàlia, França i Portugal. Del perill que es presentia en va néixer l'«Office International du Vin», per a la defensa del vi enfront de les nacions que el voldrien veure desaparèixer perquè sofreixen la plaga de l'alcoholisme.

És necessari crear un centre d'estudi on s'investigui, raonada i científicament, l'acció dels vins del nostre país sobre l'organisme. Han d'aconseguir-se lleis protectores i fer-les complir. S'ha d'intensificar la propaganda dels vins espanyols. Amb això Espanya seria segurament l'única nació que, sense competència, podria proporcionar vins naturals a sota preu per a tot el món, i això portaria una gran riquesa i benestar al pagès del país.

La nombrosa concurrència va interrompre diverses vegades el conferenciant amb nodrids aplaudiments.

CINQUENA CONFERÈNCIA

Al Palau d'Agricultura tingué lloc, a les quatre de la tarda, la V Conferència del Curs d'Agricultura pel senyor Jaume Maspons i Camarassa, sobre el tema «La despoblació del camp».

Amb el saló d'actes ple d'un públic atentíssim, començà el conferenciant dient que la despoblació del camp, fenomen que sol presentar-se en tots els països, moltes vegades és relativa; no sempre equival a

la minva del nombre de persones que constitueixen la població rural. El que de vegades succeeix és que dins d'un mateix país, la gent abandona unes comarques per a traslladar-se a d'altres més afavorides, o bé, i això és molt corrent, que els coeficients de creixença de la població rural, sobretot de la que viu en cases de pagès, es queden molt per sota dels que es registren en els grans centres urbans. Altrament, el nombre de treballadors dedicats al cultiu de la terra, no és un factor de primera força en l'agricultura moderna com es demostra amb diversos exemples.

El conferenciant analitza el caràcter que presenta l'exòde rural a Espanya i les particularitats del fenomen a Catalunya, on malgrat de la força de cohesió de la casa de pagès, de l'organització familiar i de les formes contractuals en ús, no aconsegueix substraure's a la despoblació rural, amb greu perjudici de l'agricultura.

Fa un càlid elogi de la masia catalana i de l'ambient de ruralisme que domina a Catalunya.

En estudiar les causes de despoblació dels camps, assenyalava com a principal, l'escassa retribució del capital i del treball aplicats a l'agricultura.

És una injustícia, en molts casos, atribuir l'absentisme del propietari a l'afany de gaudir dels plaers de la ciutat. A més que l'absentisme no sol ésser absolut, molts propietaris passen a viure a la ciutat, empesos per la necessitat de cercar un complement als rendiments de llur hisenda, tota vegada que les rendes d'aquesta, es porti com es porti, no han augmentat a proporció de l'augment experimentat per les altres coses.

El corrent és que dedicat el propietari a l'exercici d'una professió ciutadana, tingui recursos amb què millorar la hisenda, ço que no podria fer limitant els seus esforços a l'explotació agrícola. És molt sensible que sigui així, però no està en mans del propietari modificar aquest estat de coses.

És, a més a més, el propietari, igual que l'arrendatari i el parcer, víctima propiciatòria per a tota mena de contrarietats dels elements naturals i dels homes; l'Estat i el Municipi es mostren molt rigorosos en la imposició de tributs a la riquesa rústica i a la casa de pagès, que no té valor específic, que no renda res i que les més de les vegades constitueix una càrrega sostenir-la. El conferenciant demostra el car que resulta en molts aspectes viure al camp.

En tractar entre altres causes de depauperació rural, de l'isolament de les cases de pagès, diu que aquesta causa resulta cada vegada més atenuada amb els mitjans moderns de comunicació. Ataca la servil imitació de la manera d'ésser ciutadana que s'observa en bona part dels nostres pagesos, i lamenta que en el seu vestit, en els seus costums i en la seva manera de comportar-se, el pagès no sàpiga guardar la dignitat de classe. No obstant, diu cal apropar la ciutat al camp perquè aquest gaudeixi en el possible del que, propi d'aquella, sigui bo i compatible amb la vida rural.

En tractar de l'ensenyament i instrucció, dona especial importància a la instrucció post-escolar i a la formació rural de la dona.

Explica en què ha de consistir l'electrificació del camp, la industrialització de l'agricultura i la racionalització del treball.

Fa al·lusió a reformes agràries portades a terme a diversos països i afirma que en elles solament hi hem après que no han donat els resultats que s'esperaven

i diu que ací comptem amb elements tradicionals suficients per a fer front a totes les necessitats que imposin les circumstàncies mutables del temps.

En acabar el conferenciant fou molt aplaudit i felicitat.

SISENA CONFERÈNCIA

Al Palau d'Agricultura de l'Exposició, el doctor Ernest Lauz, secretari d'Agricultura de Suïssa i president de la Unió de Pagesos de la mateixa nació, donà l'anunciada conferència descabdellant el tema: «La Comptabilitat Agrícola».

Va presentar al conferenciant el Baró d'Esponellà.

La necessitat de disposar d'un control numèric—digué el conferenciant—de les operacions que es realitzen en una explotació agrícola és molt antiga. Gairebé pot dir-se que la comptabilitat és més antiga que l'escriptura. Però durant l'edat mitja i àdhuc en bona part de la moderna, la comptabilitat agrícola ha degut limitar-se a operar sobre els productes que entraven i sortien de les hisendes. Ha estat quan l'agricultura ha entrat en contacte amb el tràfic mundial, quan la comptabilitat ha hagut de prendre altres camins.

Avui l'objectiu de l'activitat agrícola ja no es limita, com ahir, a millorar l'explotació i amagatzemar provisions, o potser a enterrar unes o ficar-les en un mitjot. El pagès vol fer estalvis, i jutja el rendiment de la seva explotació pel diner que pot portar al Banc.

A Suïssa, quan l'Estat va començar a fixar els impostos als agricultors a base de la tenda que obtenien de les seves hisendes, els pagesos començaren a sentir la necessitat de posar la comptabilitat al servei de l'explotació agrícola. Primerament encarregaven aquesta tasca a les Oficines de Comptabilitat. Després aprenghueren a portar-la per si mateixos. A Suïssa, des de fa trenta anys, es porta la comptabilitat agrícola per un sol sistema. Dit sistema ha estat després adoptat per Dinamarca, per Suècia, per Noruega, per Finlàndia, per Polònia, per Txecoslovàquia, per Àustria, per Hongria, per Romania, pel Japó, per Rússia i últimament per França. En certs ordres, també l'Alemanya.

El fet de què en cada país, cada agricultor porti la seva comptabilitat agrícola per un mateix sistema, serveix de base a la formació d'estadístiques, i a efectuar després estudis comparatius sobre el rendiment de les diverses branques de l'agricultura. Quan són uns quants els països que adopten un mateix sistema, dóna ocasió a fer estudis comparatius molt útils a l'agricultura en general, a base d'establir paral·lels entre el rendiment net de l'agricultura a cada país.

El conferenciant explica el què en agricultura ha d'entendre's per renda, rendiment net i rendiment brut.

Detalla els avantatges de la comptabilitat per partida simple a la per partida doble, si es vol obtenir el major nombre possible d'investigacions en les explotacions, per a la formació d'estadístiques comparatives.

El fonament de la comptabilitat agrícola o propietat, el compte de les empreses no agrícoles, el compte del consum de la família del que explota la finca i el compte de la casa. Tots els comptes d'una explo-

tació agrícola han d'ésser inclosos en algun dels dits quatre comptes.

El doctor Ernest Laur explica amb xifres, damunt pissarra, la forma de portar dita comptabilitat.

A Suïssa cada any tots els agricultors són invitats a assistir a un Curs de tres dies per aprendre aquests sistemes de comptabilitat. El Secretariat dels Agricultors corre amb les despeses del Curs, viatge i manutenció dels concursants. Aquests es comprometen a portar la comptabilitat de llur explotació pel sistema après, durant un any. Després de l'any adopten el sistema perquè han vist els avantatges del mateix, i amb les xifres que han obtingut poden saber quina classe de cultiu no és renumeratiu, i quin important intensificar. Als deu anys de portar aquesta comptabilitat, el Secretariat dels Agricultors de Suïssa dóna una recompensa als que han romàs fidels al sistema. Als 25 anys, el premi és més important.

La comptabilitat és útil perquè obliga l'agricultor a portar un control constant i minuciós de tots els elements de la seva fortuna i de tots els actes de la vida de l'explotació. Li permet judicar amb seguretat absoluta i perfecte coneixement de causa la seva situació econòmica. Pot prevenir la proximitat d'una crisi agrícola amb un o dos anys de temps sobre el que no porti cap comptabilitat. Sap en tot moment la marxa que porta la seva explotació.

Té importància la centralització de la comptabilitat agrícola en Oficines superiors, per a la política agrària de cada país. Suïssa, àdhuc amb règim democràtic, que vol dir que és la majoria la que decideix i tenint sols una població agrícola d'una quarta part de la total de la República, ha pogut realitzar quelcom en sentit agrícola, gràcies a les dades subministrades per l'Oficina centralitzadora de la comptabilitat de cada agricultor. Amb dites xifres ha pogut saber-se, per exemple, per a estudiar-ne el remei, que un obrer industrial guanya avui un jornal equivalent a 15'70 pessetes, mentres que un obrer agrícola, tan sols guanya 5'20 traduïda en francs suïssos. I ha pogut comprovar-se l'avantatge de les explotacions de petita extensió, puix a mesura que les finques tenen menys hectàrees, el rendiment per hectàrea és major, en proporció considerable.

En l'ordre internacional, els avantatges de portar la comptabilitat agrícola són importants. Està demostrat per les xifres que la situació de l'agricultura s'ha agreujat en relació amb el període anterior a la guerra. L'única manera de combatre la crítica situació és tenir un acoblament de dades que la concretin.

Mentres la Societat de Nacions s'ocupa cada dia més dels problemes econòmics del món, interessa enormement que l'agricultura pugui presentar xifres de comptabilitat. Per això és precís que els països que que encara no s'han incorporat al moviment, ho facin. Amb això, la salutació de l'agricultura millorarà a tot el món perquè el pagès arribi a estar en condicions de menar una existència digna d'un ésser humà i en consonància amb el grau de civilització dels pobles, ço que avui no pot dir-se de l'agricultor en una pila de països.

Assistí a la conferència, i va seure's a la presidència el senyor Cònsol de Suïssa. Hi havia també una representació de l'Associació de Comptables de Catalunya.

El conferenciant fou molt aplaudit per la selecta concurrència.

LA CONFEDERACIÓ HIDROGRÀFICA DEL PI- RINEU ORIENTAL.

La Confederació Sindical Hidrogràfica del Pirineu Oriental ha entrat ja en un període de franca activitat, i ja han pres possessió de llurs càrrecs els enginyers de zones, els quals avancen en els treballs d'estudi per al prompte desenirotllament del Pla d'Obres de la Confederació. Per la seva part, la Junta de Govern ha tingut ocasió, en les darreres sessions celebrades, d'exercir la seva funció dictaminadora amb referència a la competència o discòrdia entre els interessats en l'aprofitament de les aigües, i ha emès informe sobre la important qüestió suscitada entre l'Ajuntament de Manresa i la Junta de la Sèquia de Manresa. També els Comitès de Construcció i Aplicacions, ja han aprovat, pel que es refereix al primer, determinades incursions en el Pla d'Obres, i pel que es refereix al segon, un projecte de repoblació forestal, a títol d'assaig, degut a l'enginyer de Monts, cap del Servei forestal de la pròpia Confederació, don Narcís Esteve Bardia.

LA MORT D'HONORAT SALOM

Gairebé sobtadament ha mort el director-gerent del Banc Agrari de Balears Honorat Salom i Cabrer, pare de l'enginyer agrònom, ben conegut per la seva activitat i coneixements entre la gent del camp de Catalunya i en particular d'AGRICULTURA I RAMADERIA, Joan Salom.

El difunt era una de les persones més destacades en el camp de l'agricultura mallorquina, i tenia una gran influència en els medis agrícoles, on la seva veu era escoltada i el seu consell sol·licitat.

A més de la gerència del Banc Agrari, era president de la Cambra Oficial provincial Agrícola i del Sindicat Agrícola de Mallorca.

En 1924 fou designat per a regidor de la ciutat, càrrec que va acceptar, per haver-li estat concedit com a home representatiu del sector agrari, i després d'una manera reiterada va presentar la dimissió cada vegada que va haver-hi nomenaments de regidors nous; però mai no li fou acceptada, la qual cosa prova l'alt concepte en què era tingut.

La conducció del seu cos al cementiri i el funeral, han estat proves del molt estimat que era, havent vingut nombroses representacions dels pobles rurals i de totes les organitzacions agràries de Mallorca.

També als esmentats actes hi va assistir l'Ajuntament en corporació i representacions de totes les autoritats.

A la seva família i especialment al seu fill Joan, l'estimat col·laborador d'AGRICULTURA I RAMADERIA, li trametem el nostre sentit condol.

LA CAMBRA OFICIAL DE LA PROPIETAT RÚSTICA.

Norbert Sors, amb aquest títol, escriu a *La Veu de l'Empordà*:

Per R. D. del 6 de setembre proppassat ha estat creada la Cambra provincial de la propietat urbana.

Segons l'article tercer de l'esmentat decret «pertanyerán obligatòriament a la Cambra tots els propietaris de la respectiva província que paguin al Tresor més de vint-i-cinc pessetes a l'any per contribució».

Tenim, doncs, establerta una Associació oficial de propietaris, amb finalitats concretes i especials segons l'article 7 del decret de creació, i això és el que ens suggereix uns quants comentaris.

Les primeres paraules de l'exposició de motius diuen que es procurarà obtenir de les Cambres de la propietat rústica «la màxima eficàcia corporativa», atenent a la indicació feta a la base dotze del decret d'organització agro-pecuària; i en la finalitat objectiva, en el número 2 de l'article 7 hom diu: «que la Cambra de la Propietat rústica representarà la classe patronal agrícola a l'organització corporativa de l'agricultura, retirs obrers, etc».

L'article novè diu «que a la Cambra hi hauran diverses seccions que atendran les distintes característiques de la propietat de la terra, en relació als cultius i als usos i costums que segons els dits cultius regeixin per als arrendaments, apareeries, etcètera».

Nosaltres estem convençuts que el transcrit té una importància cabdal, ja que l'aplicació interpretativa que hom faci de l'indicat depèn, al nostre judici, socialment, l'essència jurídica del dret de propietat i en l'ús del seu dret primordial de disposició.

En l'agrarisme gironí—anant a concretar—el propietari no és patró, o almenys no n'hauria d'ésser en el concepte pur d'aquell mot, en les seves innegables atribucions, en els seus precisos drets, car entre el propietari i el cultivador de la terra nosaltres ignorem que hi hagi establert fins avui, en general, un contracte de treball.

El lligam jurídic més corrent que uneix el propietari amb el conreador de la terra, és un lligam de confiança mútua, és un contracte especial a base del dret de disposició administrativa del primer i de l'esforç físic del segon, en la llibertat intel·ligent del cultiu del camp.

Per consegüent, el propietari és únicament i exclusivament el propietari, i el cultivador és un col·laborador, un associat d'ell per a l'eficaz producció, per a la bona explotació reductiva de la propietat. Ambdós representen i són, en la vida econòmic-social agrària, l'aportació del capital visible, determinat, per part del primer, i l'aportació estricta del màxim esforç personal per part del segon, i l'una i l'altra cosa s'uneixen en benefici dels dos.

Truncar aquests conceptes seria ensorrar la nostra estructuració jurídic-rural.

Per tant, de l'aplicació que hom faci del mot «patró» al propietari rural depenen avui en dia moltes coses i principalment al nostre entendre la subsistència íntegra de la tradicionalitat del nostre dret rural consuetudinari.

L'eficàcia, el rendiment social i jurídic del nou organisme l'entenen sotmès al seny ordenador i a l'activitat real, objectiva, basada en la bona voluntat de tots i cadascun dels membres que composin la seva primera Junta, a la qual li correspondrà la primícia de la responsabilitat inicial d'actuació. Car les entitats no es creen sols per existir, sinó que es funden perquè facin feina i de la bona.

CORRESPONDÈNCIA

P. C., Barcelona. — Contra el corc del raïm seguir el següent tractament:

Rascar i escaldar els ceps immediatament de la vema.

A la primavera, tractament amb insecticides arseniats o nicotinitzats.

Captura de papallones mitjançant agafa-insectes lluminosos.

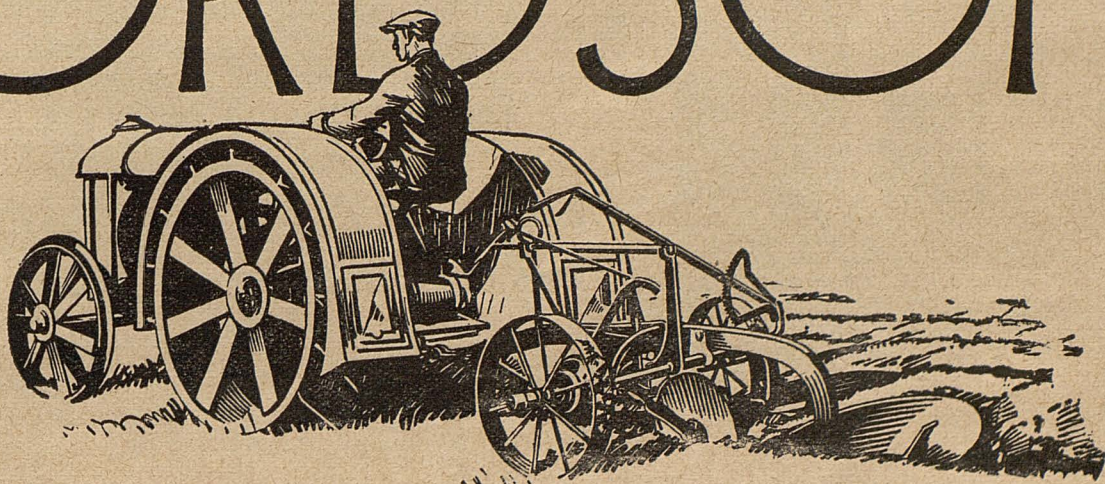
EL MERCAT

ULTIMES COTITZACIONS

ADOBOS	UNITAT	PESETES		UNITAT	PESETES
Superfosfat d'os, 18-20 per 100 d'àcid fosfòric i 1/2 per 100 de nitrogen ...	100 quilos	15'—	Colorant Bordeus... ..	1 kilo o litre	15 a 75
Superfosfat de calç, 18-20 per 100 d'àcid fosfòric soluble ...	"	11'—	Id. Caramelina... ..	"	15 a 75
Superfosfat de calç, 16-18 per 100 d'àcid fosfòric soluble ...	"	10'—	Fosfat amònic blanc de neu, en pols. ...	"	2'10 a 2'45
Superfosfat de calç, 13-15 per 100 d'àcid fosfòric soluble ...	"	9'—	Gelatina Flandes extra... ..	"	4'25
Sulfat d'amoniac, 20-21 per 100 de nitrogen ...	"	36'—	Id. or, plata, bronze... ..	"	8'25 — 7'25
Nitrat de sosa, 15-16 per 100 de nitrogen ...	"	35'50	Glicerina, pura bidestilada, 30° Enol ...	"	3'50
Sulfat de potassa, 90-92 per 100, equivalent a 49-50 per 100 de potassa pura.	"	33'—	Metabisulfid de potasa cristallitzat ...	"	1'70 a 2'10
Clorur de potassa, 80-85 per 100, equivalent a 50-51 per 100 de potassa pura ...	"	27'—	Negre animal ...	"	1'15 a 1'45
Matèria orgànica còrnia natural, 10-11 per 100 de nitrogen i 2-3 per 100 d'àcid fosfòric ...	"	34'—	Nosperal (substitueix al sulfat de coure)... ..	"	1'15
Guano Sant Jordi, 7-8 per 100 de nitrogen i 9-11 per 100 d'àcid fosfòric i 5-6 per 100 de potassa ...	70 quilos	18'—	Osteocila Coignet... ..	"	4'35
Sulfat de ferro en gra ...	100 quilos	12'—	Sang cristal·litzada Enol ...	"	3'50
Nitrat de calç 15-16 per 100 de nitrogen i 28 per 100 de calç ...	"	30'50	Taní al alcohol, pur... ..	"	5'65 a 10
Cianamida 19-20 per 100 de nitrogen, 60 per 100 de calç ...	"	29'—	Id. al éter, pur ...	"	10'75 a 16
			Brou Bordelés Schloesing... ..	"	1'30
SOFRES			BOTAM		
Sofre Sant Jordi, 98-100 per 100, extra ...	40 quilos	14'50	Barrils de 14 a 16 litres, roure	Un	7'—
Id. fd, 98-100 fd., extra fi ...	"	16'50	" 28 a 32 " "	"	13'—
Sofre gris o precipitat ...	"	9'—	" 100 litres... ..	"	28'—
Flor de sofre o sofre sublimat ...	50 quilos	24'—	Pipes de 240 ...	"	48'—
Sofre de terròs ...		33'—	Bordaleses ...	"	50'—
Sofre en pans, refinat ...		40'—	Bocois 600 ...	"	210'—
Sofre de canó ...		48'—			
PRODUCTES ENOLÒGICS			CEREALS		
		(comprant-ne 100)	Blat		
Acid cítric cristal·litzat, pur estranjer 99°... ..	1 kilo o litre	8'25	Froment de Castella ...	100 quilos	48'— a 49'—
Acid tartàric id. id. id. ...	"	4'50	Xeixa de la Manxa ...	"	48'—
Id. id. id. id. id. ...	"	4'25	Froment de la Manxa ...	"	
Anhidrid sulfurós, pur francès	"	1'25	Aragó ...	"	53'—
Sofre conglomerat en pastilles de 5 a 100 grs. ...	"	1'50	Navarra ...	"	52'50
Lluquets classe extra sense degotalls... ..	"	1'50	Urgell i Vallès ...	"	53'—
Id. id. corrent ...	"	0'85	Comarca ...	"	53'—
Carmel especial de sucre, classe extra... ..	"	3'75	Extremadura, blanquet ...	"	47'— a 47'25
Carbó vegetal en pols fina ...	"	2'15	Cruxer ...	"	48'— a 48'75
Cel·lulosa Enol... ..	"	5'—	Lleida ...	"	52'— a 53'—
Cola Vila... ..	"	2'75			
Id. Coignet, en plaques... ..	"	3'—	Civada		
Id. xina en fideus... ..	"	35'—	Extremadura ...	"	37'50 a 38'—
oaiC rusa Saliausky... ..	"	45'—	Manxa ...	"	00'00 a 00'—
			Aragó ...	"	00'00
			Ordi		
			Extremadura ...	"	00'—
			Manxa ...	"	00'—
			Urgell ...	"	37'50 a 38'50
			Sagarrà ...	"	37'50 a 38'—
			Aragó ...	"	38'50 a 39'50
			Castella ...	"	36'50 a 37'—
			Comarca ...	"	
			Moresc		
			Plata, ...	"	35'50 a 36'—
			Mill		
			Estranger ...	"	48'— a 48'50
			Comarca ...	"	50'— a 52'—
			Arròs		
			Benlloc, zero ...	"	55'— a 56'—
			Idem, mitjà ...	"	59'— a 60'—
			Idem, selecte ...	"	62'— a 63'—
			Matisat, ordinari ...	"	58'— a 59'—

	UNITAT	PESSETES		UNITAT	PESSETES
Idem, selecte	100 quilos	60' — a 61' —	Farina de peix	100 quilos	90' — a 110' —
Bomba, ordinari	»	86' — a 87' —	Farina d'ossos	»	35' — a 40' —
Idem, superior	»	98' — a 99' —			
Idem, extra	»	106' — a 107' —			
LLEGUMS			FRUITES SEQUES		
<i>Faves</i>			<i>Ametlles</i>		
Extremadura	»	45' — a 46' —	Mallorca	»	400' —
Itàlia	»	42' — a 42' 50	Esperança, primera	»	450' —
Mallorca	»	43' — a 44' —	Tarragona	»	430' —
Oran,	»	43' — a 43' 50	Mollar amb closca	»	220' —
Valencianes,	»	43' 50			
Prat	»		<i>Avellanes</i>		
<i>Favons</i>			Ordinària amb clofolla	»	175' —
Sevilla	»	48' —	Negreta	»	195' —
Xereç	»	49' — a 50' —	Sense clofolla, primera	»	000' —
Marroc	»	44' 50	» » segona	»	000' —
Italians	»	45' —			
Anglesos	»	44' 50	<i>Figues</i>		
<i>Garrofes</i>			Fraga	10 quilos	11' 00
Vinaroç	100 quilos	24' 70 a 25' —	Idem extra	»	7' —
Roges	»	22' 32 a 22' 61	Mallorca	»	6' —
Mallorca	»	19' 64	Idem negres	»	
Eivissa	»	00' — a 00' 0	Burriana	»	
Matafera	»	24' 40	Albunyal	»	
València	»	19' 04			
Xipre	»	00' —	<i>Pinyons</i>		
<i>Veces</i>				100 quilos	000' —
Navarra	»	00' —			
Romania	»	00' — a 00' —	VINS		
Calaf	»		Penedès, blanc	Grau i hectòlitre	2' 50
Màlaga	»	47' — a 48' —	Camp de Tarragona, blanc	»	2' 55
<i>Mongetes</i>			Priorat, negre	»	2' 70
València Pinet	»	124' — a 125' —	Martorell, blanc	»	2' 50
Monquillines	»	124' — a 126' —	Manxa, blanc	»	2' 50
Trinquillon	»	000' —	Mistela blanca	»	2' 90
Mallorca	»	124' — a 126' —	Idem negra	»	3' 05
Itàlia	»	100' — a 102' —	Moscatell	»	3' 25
Hongria	»	00' — a 00' —			
Romania	»	00' —	ALCOHOLS		
País, novès	»	125' — a 130' —	Industrials 96 per 100	100 litres	253' — a 255' —
<i>Altres llegums</i>					
Ers	»	42' —	Residus vínics 96	»	248' — a 2' 50 —
Titus	»	41' — a 42' —	Neutres de vi	»	250' —
Guixes	»	41' 50 a 43' —			
Llenties	»	105' — a 130' —	Desnaturalitzat	»	255' — a 260' —
Cigrons pelons	»	77' — a 83' —	Aiguardent de canya, 74 a 75 graus	»	146' — a 148' —
Idem blancs	»	80' — a 185' —		»	195' — a 200' —
FARINES I DESPULLES			OLIS		
Extra blanca superior	»	70' —	<i>Oliva</i>		
Idem ordinària	»	65,50	Ordinari	100 quilos	200' —
Intervinguda	»		Superior	»	213' —
Número 3	60 quilos	28' — a 29' —	Fi	»	230' —
Número 4	»	24' — a 26' —	Extra	»	239' 15
Segones	»	21' — a 22' —	<i>De pinyola</i>		
Terceres	»	18' 50 a 19' —	Verd, primera	»	108' 70 a 113' —
Quartres	»	17' — a 18' —	Idem, segona	»	139' 15 a 143' 50
Segó	100 litres	5' —	Groc, primera	»	000' 00 a 000' 00
Segonet	»	5' —	Idem, segona	»	
Farinassa d'arrós	70 quilos	20' —	<i>Exòtics</i>		
Morret	»	40' —	Cacauet	100 litres	000' —
Farina de manioc	100 »	35' —	Coco, blanc	»	145' —
FARRATGES I PINSOS			Idem, Cochin	»	160' —
Alfals	40 quilos	7' 50 a 8' —	Idem, Palma	»	200' —
Palla llargueta	»	3' — a 3' 50	Llinosa, cuit	»	218' —
Polpa de remolatxa, estran- gera	100 quilos	44' — a 45' —	Idem, incolor	»	240' —
Idem, país	»	32' — a 33' —			
Turtó de coco	»	35' — a 37' —	ANIMALS I LLURS PRODUCTES		
Idem de cacauet	»		<i>Animals</i>		
Farina de turtó de llinosa	»	38' — a 39' —	Bous del país	1 quilo	2' 70
Farina de carn	»	45' — a 46' —	Vaques ídem	»	2' 70
			Vedelles ídem	»	3' 55
			Ovelles ídem	»	2' 50
			Xais ídem amb llana	»	4' —
			Idem esquilats	»	
			Cabres ídem	»	2' 25
			Cabrits ídem	»	6 a 7
			Porcs blancs del país, de 110 quilos net	»	3' 65
			Idem, molt grassos	»	3' 45
			Idem íd. valencians, íd.	»	3' 50 a 3' 60
			Idem mallorquins	»	3' 35

EL TRACTOR FORDSON



Una feina que no podreu fer amb tracció animal

Hi ha persones que encara es pensen que per a les feines del camp és igual posar un capital en un tractor Fordson que en parelles de bous, mules o eugues.

No res més lluny de la realitat. Quina diferència en el rendiment econòmic d'una i d'altres! Cal deu mules per llaurar la mateixa extensió de terra que un tractor Fordson permet treballar en un dia. Podeu adaptar a un tractor Fordson una potent arada de tres relles que remourà tota la terra del vostre camp com mai no podeu fer-ho amb tracció animal. La qualitat del treball amb tracció animal o tracció mecànica és diferent del tot—amb un tractor podreu remoure la terra fins a una profunditat on no podreu mai arribar amb la tracció animal i que no obstant és la que determina l'eficàcia de la feina i el resultat que amb ella s'obtindrà en la pròxima collita.

El maneig del tractor és fàcil i segur. La seva solidesa evita els defectes i l'incomparable Servei Ford fa que en l'eventualitat de produir-se puguin adobar-se fàcilment, ràpida i econòmicament.

30 HP.

Arrancada fàcil

Carburador perfeccionat

Ignició de la magneto

senzilla i automàtica

Llaura tres solcs alhora

Transmissió nova

Fordson

Doble rendiment - Meitat de cost

FORD MOTOR IBÉRICA - Barcelona

Societat Enològica del Penedès, S. A.

VILAFRANCA
DEL
PENEDES



Sucursals a Reus, Criptana i Xerec de la Frontera

TREPITJADORES, PREMSES, BOMBES I
TOTA CLASSE DE MAQUINARIA VINÍ-
COLA : MOTORS I TRANSMISSIONS :
MANGUERES, RACORDS I AIXETES :
MATERIAL PER A BOTELLERIA

PREMSA CONTINUA «SEPSA»

PREMSA HIDRAULICA «ATLAS»

APARELLS D'ANÁLISIS DE VINS :
PRODUCTES ENOLÒGICS :
ADOBS : SULFAT I SOFRES

DEMANEU Estudis, Projectes i Pressupostos

RAMADERS! AGRICULTORS!

Assolireu un rendi-
ment superior a tot
càlcul sotmetent el
ramat i les aus domèstiques al règim ali-
mentici de ferments làctics amb el

YOGHOURAT CONDAL

(FARINA LACTEADA AMB FERMENTS)
assolireu el màxim de vitalitat i el mínim de
mortalitat. Els evitareu i combatreu tota
classe de diarrees.

Demanin-lo a totes les graneries i drogueries i cases material avícola
Literatura i mostres: **PASSEIG DE MARAGALL, 16. - BARCELONA**

PLANTIUS d'arbres fruiters de "CASA PALAU"

A. SALA TIMONEDA - Vilanova de Bellpuig - LLEIDA

Junt amb tota mena de fruiters
selectes, produïm en grans quan-
titats l'ametller desmai que és nos-
tra especialitat i els cedim avan-
tatjosament en qualitat i preu.

¡COMPRI DIRECTAMENT AL PRODUCTOR!

Ous de Naftalina

— Patentats i model Industrial Registrat —

Maten el poll.-Desinfecten els ponadors.-Eviten en les gallines el
vici de menjar-se els ous.-Serveixen d'ou ponador.-Maten l'arna

Preus franc envàs estació Barcelona:

Una dotzena: 6 ptes. una - Una grossa: 5 ptes. la dotzena

DE VENDA A LES PRINCIPALS DROGUERIES I A LA
Comercial de Productes Refinats del Quitrà, S. A.
RAMBLA DE CATALUNYA, 66, 1.ER LLETRA G. :-: BARCELONA

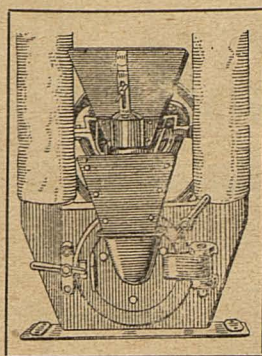


**VERITABLE NO MÉS FOC
NO MÉS SENYALS A LA PELL**

LINIMENT ALONSO OJEA

DIPOSITARIS:
J. Uriach y C.^{ia}
S. A.
**BRUCH, 49
BARCELONA**

Vexigatori i resolutiu, el més
actiu i econòmic de tots els que
es coneixen. No deixa ni la més
petita senyal a la pell. Garantit-
zem els seus efectes i activitats.
Remetem un flascó de mostra als
senyors Veterinaris que el
:: :: :: :: demanin :: :: :: ::



Molins trituradors "El Campeón Universal"

Patent n.º 91267

Medalla d'or en l'Exposició de
Maquinària Agrícola de Barce-
lona, Juny de 1927

© © ©

El més avançat en molins per a l'elaboració de pinsos per a l'alimentació del ramat, sucre, canyella, pebre, calç, guix, alfals, palla, carbó, ossos, xufla, etc. etc. — Demanin referència :: :: i detalls del darrer model a :: ::

MARC TORRES

Riereta, 15 i Aurora, 11 Barcelona
Telèfon 16884

Ja fèniu a la vostra finca tot el regadiu que podrieu tenir

Havem considerat les millores i beneficis que podrieu fer adquirint

La Bomba de pistó

"Neptuno"



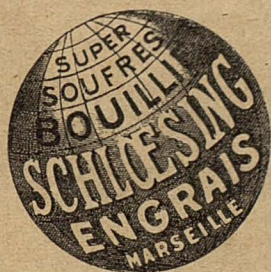
Es sempre accionada per motors instal·lats a la superfície. No porta cuiros ni premsa-estopes. No cal encervar-la. Funciona sols per tracció i és absolutament silenciosa i econòmica. Construïm models per a tots els caudals i elevacions, així com per a qualsevol classe de força matriu.

Típus econòmics des de 300 pessetes.
Molins de vent
Lloguer de bombes per a profunditzar pous
Vendes a llarg termini

CONSTRUCTORS:

Bombes "NEPTUNO" S. A.
Passeig, 7 TERRASSA

Preveniu-vos a l'hivern... ...Heus aquí el gran secret



VITICULTORS:

Si voleu destruir ara que anem de cara a l'hivern, tots els ous d'insectes dipositats a les escorces dels ceps, d'una

manera senzilla, eficaç i econòmica, per què no empreu el conegut **Pyralion Schlöesing concentrat**? No sabeu també que el **Pyralion** és remei **infal·lible** contra la feridura o llampat que ocasiona la mort de repent dels ceps?

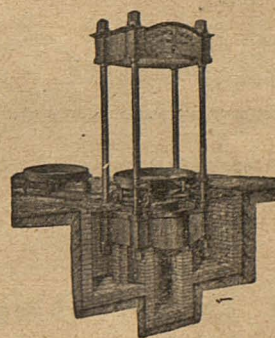
Proveu el **Pyralion** enguany i ensenyeu els resultats als vostres veïns.

J. DORGEGRAY, Via Laietana, 19, Barcelona

és l'importador exclusiu dels productes

USINES SCHLÖESING FRÈRES & Cie. - MARSELLA

La casa J. Dorgegray té establert un consultori agronòmic gratuït a la disposició dels seus clients i dels agricultors en general



TALLERS PFEIFFER

A. CASAJUANA PFEIFFER, Enginyer Industrial
PERE IV, 109 - Casa fundada en 1855 - BARCELONA

Fundició i construcció de maquinària en general - Especialitat en maquinària per a elevació d'aigües - Fabricació d'olis - Elaboració de vins - Bombes de pistó per a totes les aplicacions - Premses i bombes hidràuliques - Trens de sanejament - Arades - Molins de vent - Cilindres de paper per a calàndries - Tuberries Preses i vàlvules de totes classes, etc.

Societat Anònima Clausolles

Apòsits esterilitzats marca Hispania
Extens assortit d'instruments i aparells
de cirurgia veterinària i triquinoscòpia
Abans de comprar demaneu-nos pressupost

CASA CENTRAL:
RAMBLA DE CATALUNYA, 8

SUCURSALS:
Barcelona; Ferran, 8 i Rambla del Centre, 27 - Madrid; Ca-
rretas, 35 - València; Sant Vicens, 6 - Sevilla; Velázquez, 17
Bilbao; Bidebarrieta, 1 - Saragossa; Alfons I, 7, 9 i 11

FABRICA A SANT MARTI DE PROVENÇALS

TAPIOCA-MANIOC

*El manioc-tapioca, constitueix un excel·lent aliment per a tota mena de bestiar.
En l'engreixament del porc pot substituir al blat de moro o morenc.*

Prof. M. Rossell Vilà

FILLS D'ANTONI PALES ARRO, S. A.-BARCELONA

(Secció "LA CERES")

Fabricants de Tapioca-Manioc per a la indústria i per aliment del bestiar.

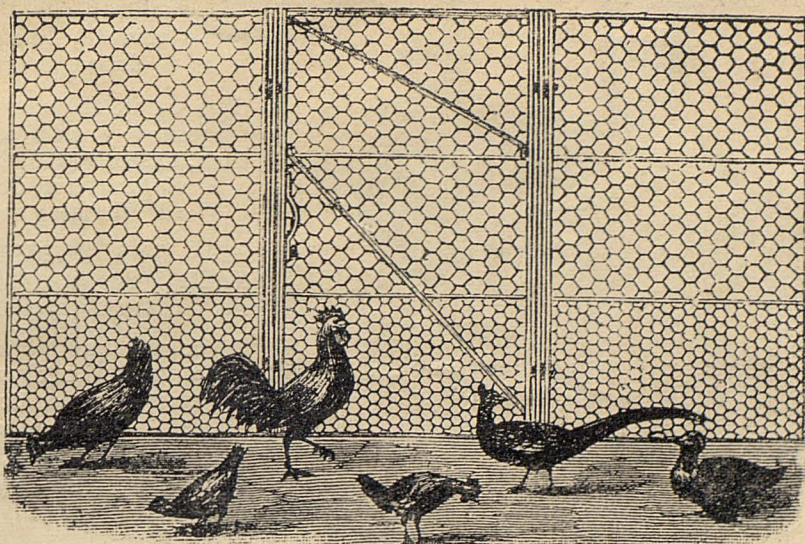
FABRICA
"LA CERES CATALANA"
Consell de Cent, 568
Telèfon 54652



DESPATX
Passeig Isabel II, 6, pral.
Telèfon 14736
Llotja - Taula n.º 19

Eliodor Orfila Cert

Cables,
filferros,
tanques
metàl·li-
ques de
tota mena
per a cle-
des i prats



Enreixats
per a
galliners
...
Materials
d'excel·lent
qualitat.
Preus
mòdics

Consell de Cent, 588-590 - Tel. 51905 - BARCELONA

EL "CENTRE VITÍCO-
LA DEL PENEDÈS"

DE

Jaume Sabaté

FUNDAT EN L'ANY 1889

ACCEPTA COMANDES
PER A LA CAMPA-
NYA 1929-1930, EN

ARRELATS,
EMPELTS I
ESTAQUES

VILAFRANCA DEL PENEDÈS
BARCELONA

EXPORTACIÓ
DE MANEU CATALEGS

ADREÇA:
SABATÉ

PINSO ENSUCRAT
MARCA "MORAVIA"

Per a tota mena de bestiar

INSUBSTITUIBLE
PELS PORCS, CA-
VALLS I VAQUES

*Altament nutritiu i lleuge-
rament laxant!*

Evita moltes malalties!!

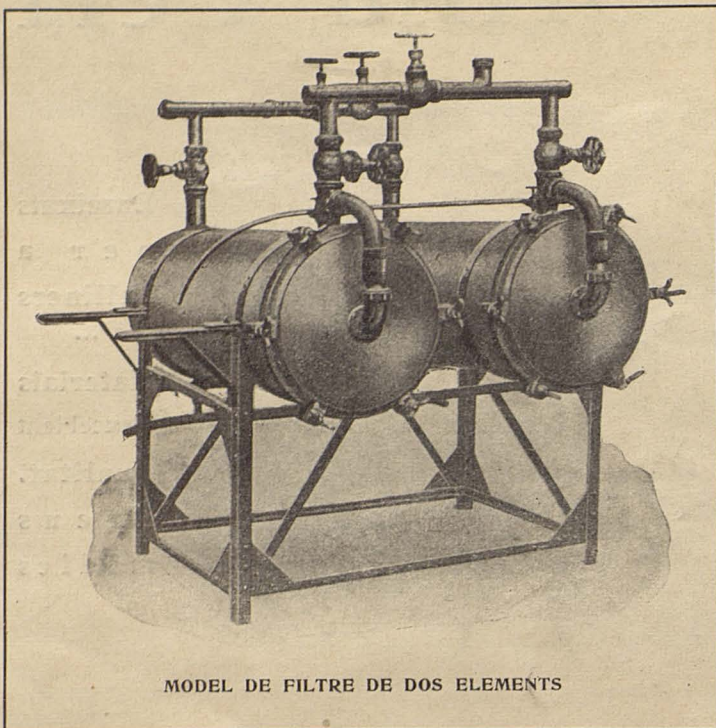
PROSPECTES I
MOSTRES GRATIS

Facilitem 10 k. gratuïtament
a qui desitgi fer un assaig

LA MORAVIA, S. A.

Miguel Angel, 90 - BARCELONA

COLLITERS: CUIDEU ELS VOSTRES VINS



MODEL DE FILTRE DE DOS ELEMENTS

Les qualitats que s'han obtingut en tantí, acidesa, brillantor, etc., etc. deuen subsanar-se.

S'ha de determinar no solament la riquesa en grau alcohòlic, sinó l'acidesa, extracte taní, clarificació, adquirint material de laboratori (catàleg especial)

ELS VINS REQUEREIXEN, DESPRÉS DEL TRACTAMENT, ÉSSER FILTRATS AMB APARELLS **TORMO**

Es construeixen d'un a cinc cossos. Filtre petit model vertical i model horitzontal de dos cossos per a petits assaigs. Demaneu catàleg especial.

Tanins - Àcids - Clarificants - Colorants - Antiferments - Bouquets Fosfats, etc., etc.

VICENS VILA CLOSA -

PASSEIG DE GRACIA, 88
Telèf. 72095 - Dir. Teleg.: KEGEVILA

- **Barcelona**

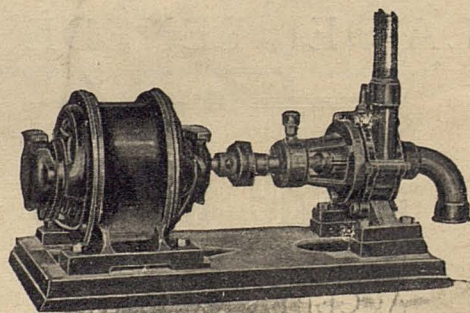
Propietaris! Quan necessiten elevar aigua recordeu-vos sempre de la

Bomba MINERVA

que vos donarà completa satisfacció

Demaneu catàlegs i pressupostos a

MELCIOR CAÑARDO - Aragó, 252 - **Barcelona**
(entre R. Catalunya i Balmes)



L'ADOB AZOAT MÉS BARAT I AVANTATJÓS

Cianamida

19/20% DE NITROGENO Y 60% DE CAL

FACILITA DETALLS I ASSAIGS GRATUITS EL

DELEGAT TÈCNIC DEL CENTRE D'INFORMACIÓ AGRÍCOLA DE LA CIANAMIDA A BARCELONA:
CARLES BIELSA ROXLO - CONSELL DE CENT, 294 - **BARCELONA**

NAGSA.-Casanova, 212-214-BARCELONA.

